

ÅRSRAPPORT

Regnskabsåret 2013

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

Udgivet af De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

Årsrapport – Regnskabsåret 2013

Redaktion: Natasha Jensen

Særudgivelse

Omslag: Peter Warna Moors

Repro: GEUS

Tryk af tekst og omslag: GEUS

Oplag: 250

Marts 2014

ISBN 978-87-7871-375-9

ISSN: 1903-1068

Årsrapport Regnskabsåret 2013 er godkendt af GEUS' bestyrelse den 19. marts 2014.

© De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Øster Voldgade 10, 1350 København K.
Telefon: 3814 2000
Telefax: 3814 2050
E-post: geus@geus.dk
www.geus.dk

Indhold

1. PÅTEGNING	5
2. BERETNING	7
2.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver	7
2.1.1 GEUS' mission.....	7
2.1.2 GEUS' vision	7
2.1.3 GEUS' opgaver	7
2.1.4 Hovedkonto	8
2.2 Virksomhedens omfang	8
2.3 Årets faglige resultater	8
2.3.1 GEUS' aktiviteter.....	9
2.4 Årets økonomiske resultater	10
2.4.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal.....	10
2.5 Opgaver og ressourcer	12
2.5.1 Oversigt over opgaver og ressourcer.....	12
2.5.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer	12
2.6 Målrapporing	13
2.6.1 Skematisk oversigt	13
2.6.2 Uddybende analyse og vurdering	15
2.7 Reserveret bevilling	22
2.7.1 Redegørelse for reservation.....	22
2.8 GEUS' forventninger til de kommende år	23
3. REGNSKAB	25
3.1 Anvendt regnskabspraksis	25
3.2 Resultatopgørelse	26
3.3 Balancen	27
3.4 Egenkapitalforklaring	29
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	30
3.5.1 Opfølgning på låneramme.....	30
3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler	30
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	30
3.7 Bevillingsregnskabet	31
4. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN	33
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	33
4.1.1 Noter til balancen	33
4.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter	34
4.3 Grønlandsrelaterede opgaver	35
4.4 Klimaregnskab	36
GEUS' ORGANISATION	50

I. PÅTEGNING

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finanslov 2013, som De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS / CVR 55145016 er ansvarlig for: 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS (Statsvirksomhed), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2013.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejl-informationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten.

København den 19. marts 2014

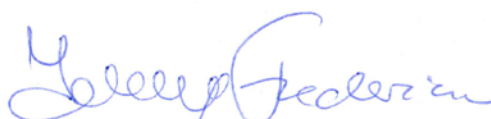
Minik Thorleif Rosing
Bestyrelsesformand
GEUS

København den 19 marts 2014

Thomas Egebo
Departementschef
Klima-, Energi- og
Bygningsministeriet

København den 19. marts 2014

Johnny Fredericia
Adm. Direktør
GEUS

2. BERETNING

2.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution under Klima-, Energi- og Bygningsministeriet (KEBMIN). GEUS har status som statsvirksomhed. GEUS' opgaver er fastlagt i *Lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser i Danmark og Grønland* og i *Vedtægt af 7. oktober 2008 for de Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland*.

En række af GEUS' opgaver er fastlagt i anden lovgivning med tilhørende bekendtgørelser (Undergrundsloven, Vandforsyningsloven, Miljømålsloven, Råstofloven og Grønlands Selvstyrelov), hvoraf også indberetninger til GEUS' fagdatacentre fremgår.

2.1.1 GEUS' mission

GEUS er ansvarlig for den videnskabelige udforskning af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal drive forskning indtil højeste internationale niveau om forhold, som er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af Danmarks og Grønlands geologiske naturværdier. GEUS skal endvidere foretage kortlægning, overvågning, dataindsamling, dataforvaltning og formidling om de nævnte forhold. GEUS udfører sin forskning uafhængigt af klima-, energi- og bygningsministeren og skal værne om videnskabsetikken.

2.1.2 GEUS' vision

GEUS' VISION – Geologi for et samfund i forandring

- GEUS skal være en internationalt anerkendt, og på udvalgte områder førende, forsknings- og rådgivningsinstitution inden for miljøgeologi, vandressourcer, energi og mineralske råstoffer.
- GEUS skal være den centrale institution i rådgivningen af danske og grønlandske myndigheder i alle spørgsmål, hvor geologiske forhold er af betydning.
- GEUS skal være det nationale geologiske datacenter, der er i front internationalt og sikrer troværdig og uafhængig information til gavn for offentlighed og erhvervsliv.
- GEUS skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor etiske normer og sociale værdier er bærende i virksomhedskulturen.
- GEUS skal være aktiv i udvikling af geologien i fagets grænseområder.
- GEUS skal være toneangivende i at udvikle partnerskab med andre forskningsinstitutioner, erhvervsliv og internationale organisationer.
- GEUS skal sammen med parterne i Geocentret være et internationalt kendt forskningscenter, som tiltrækker gæsteforskere og ph.d.-studerende.
- GEUS skal være en synlig aktør i den internationale udviklingsbistand vedrørende udnyttelse og beskyttelse af geologiske naturressourcer.
- GEUS skal være synlig i samfundet og formidle geologisk viden til offentligheden på en lettilgængelig måde.

2.1.3 GEUS' opgaver

GEUS yder forskningsbaseret geologisk rådgivning til offentlige myndigheder og private i natur-, miljø-, energi-, klima- og råstofmæssige spørgsmål og deltager i udførelsen af myndighedsopgaver inden for disse områder. Det gælder især KEBMIN inkl. Energi-styrelsen, Miljøministeriets styrelser og Råstofstyrelsen i Grønland. GEUS er nationalt geologisk datacenter og stiller i denne egenskab data og viden til rådighed for myndigheder, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og private m.v.

GEUS' opgaver i forhold til Grønland er overordnet fastlagt i Selvstyreloven og Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (Råstofloven for Grønland). I Selvstyrelovens bemærkninger er afgrænsningen af GEUS' opgaver i forhold til denne lov beskrevet. I medfør af de to love er der indgået en aftale om GEUS' rådgivning af Selvstyret i råstofspørgsmål mellem den daværende klima- og energiminister og medlem af Naalakkersuisoq for erhverv og råstoffer i Grønland. Denne aftale er yderligere specificeret i aftaler mellem Råstofstyrelsen og GEUS om rådgivning og anden opgavevaretagelse. Grønlands Selvstyre indstiller bestyrelsesmedlem til GEUS' bestyrelse.

GEUS' opgaver på Færøerne løses efter aftale med GEUS' kollegainstitution Jarðfeingi i Tórshavn indenfor rammerne af en samarbejdsaftale med virkning fra 1. januar 2000.

GEUS indgår i Geocenter Danmark. Indenfor sine kerneområder og på områder, hvor GEUS har særlig ekspertise, bidrager institutionen til bachelor-, kandidat- og ph.d.-uddannelserne på universiteterne.

GEUS' arbejde i 2013 er organiseret i 5 faglige programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima.

GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2012-2015, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet. Hvert år udarbejdes et mere detaljeret arbejdsprogram, som sammen med resultatkontrakten kan findes på www.geus.dk.

2.1.4 Hovedkonto

GEUS rapporterer for 2013 for hovedkonto 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – GEUS (Statsvirksomhed).

2.2 Virksomhedens omfang

GEUS er en statsvirksomhed og har kun én hovedkonto.

Table 1 – GEUS' samlede aktivitet 29.41.01

(Mio.kr)		Bevilling	Regnskab
Drift	Udgifter	294,2	314,9
	Indtægter	160,2	171,0

GEUS har ingen administrerede ordninger mv. og anlægsbevillinger.

2.3 Årets faglige resultater

Med udgangspunkt i GEUS' vision, GEUS' strategi 2013, GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015 med KEBMIN og med GEUS' arbejdsprogram for 2013 har GEUS fokuseret på de forsknings- og udviklingsopgaver, som har størst samfundsmæssig betydning, og som kan understøtte arbejdet i ministerier, kommuner og offentlige institutioner. En nøjere gennem-

gang af GEUS' faglige aktiviteter findes i rapporten "Faglige resultater 2013", som kan ses på www.geus.dk.

GEUS' samlede målopfyldelse anses for tilfredsstillende. En gennemgang findes i kapitel 2.6 Målrapportering.

2.3.1 GEUS' aktiviteter

GEUS' aktiviteter i Danmark har bidraget til videngrundlaget for politiske beslutninger og forvaltningsopgaver, især inden for områderne miljø og klima, grundvand og mineralske råstoffer, olie-gasreserver, geotermisk energipotential og viden om CO₂-lagring, som bidrag til energipolitikken og diskussionen om midler til opfyldelsen af de klimapolitiske målsætninger.

Som led i Grønlands selvstyres bestræbelser på at gøre råstofsektoren i Grønland til et bærende erhverv har GEUS bidraget med at tilvejebringe geologisk viden om råstof-potentialet, hvilket er en forudsætning for en sådan udvikling.

I henhold til FN's Havretskonvention kan kyststater fremsætte krav om kontinentalsokkel-områder uden for den nuværende 200 sømils grænse, forudsat at der er en sammenhæng med den kystnære kontinentalsokkel. GEUS bidrager til tekniske udredninger i fem potentielle kravområder omkring Grønland og Færøerne. Yderligere information findes på www.a76.dk.

GEUS har i 2013 deltaget aktivt i nationale og internationale forskningsprojekter og -netværk inden for alle faglige programområder. GEUS har med finansiering fra både danske og internationale bistandsmidler løst en række opgaver især i Afrika og det østlige Asien. GEUS deltager i denne sammenhæng i et antal tværnationale organisationer og projekter som CASM (Communities and Small-Scale Mining), CCOP (Coordinating Committee for Geoscience Programmes in East and Southeast Asia) og WWC (World Water Council). GEUS udnytter den kompetence, der er opbygget hos GEUS, i løsningen af internationale opgaver i overensstemmelse med GEUS' strategi og den danske politik på bistands- og eksportområdet. GEUS samarbejder i stigende grad også med andre nationale institutioner, især i det østlige Asien.

Med henblik på koordination inden for Europa deltager GEUS i en række organisationer, først og fremmest EuroGeoSurveys med underliggende ekspertgrupper. EuroGeoSurveys er en forening af 31 europæiske nationale geologiske undersøgelser med det formål at fremme brugen af geologisk viden og data på EU-plan. Endvidere indgår GEUS i samarbejder for at fremme regionalt projektsamarbejde omkring henholdsvis Nordøstatlanten/Nordsøen (NAG) og Østersøen. GEUS indgår i en række andre europæiske organisationer som European Water Association, (EWA), Water Supply and Sanitation Technology Platform (WssTP) og European Technology Platform on Sustainable Mineral Resources (ETP-SMR).

2.4 Årets økonomiske resultater

Regnskabet er aflagt efter reglerne i Finansministeriets regnskabsbekendtgørelse fra 2011. GEUS' samlede indtægter udgør 305,1 mio. kr. i 2013. Heraf udgør den indtægtsdækkede virksomhed i form af kommercielle aktiviteter 7 %, program- og kontraktforskning 47 % og finanslovsbevillingen 46 %. Det realiserede resultat blev et forventet underskud på 9,8 mio. kr. GEUS vurderer resultatet som tilfredsstillende.

2.4.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 2 – GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal, mio. kr.	2011	2012	2013
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-331,3	-345,5	-293,5
- Heraf indtægtsført bevilling	-141,7	-140,6	-134,1
- Heraf eksterne indtægter	-189,6	-204,9	-159,3
- Heraf øvrige indtægter	-	-	-
Ordinære driftsomkostninger	325,1	350,9	312,9
- Heraf løn	171,3	180,0	179,5
- Heraf afskrivninger	5,2	5,5	3,8
- Heraf øvrige omkostninger	148,6	165,3	129,7
Resultat af ordinær drift	-6,2	5,3	19,4
Resultat før finansielle poster	-10,7	-2,7	9,2
Årets resultat	-10,1	-2,2	9,8
Balance			
Anlægsaktiver	13,7	11,7	10,6
Omsætningsaktiver	122,7	100,1	76,0
Egenkapital	37,5	39,7	29,9
Langfristet gæld	12,3	12,5	11,4
Kortfristet gæld	98,1	87,5	86,7
Låneramme	24,9	24,9	24,9
Træk på lånerammen (FF4)	12,3	12,5	10,6
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen ⁽¹⁾	49,5 %	47,2 %	42,5 %
Negativ udsvingsrate	1,82	1,98	1,25
Overskudsgrad	3,0 %	0,6 %	-3,3 %
Bevillingsandel	42,8 %	40,7 %	45,7 %
Opretholdelsesgrad	66,7 %	68,1 %	69,0 %
Personaleoplysninger			
Antal Årsværk ⁽²⁾	324,5	341,4	343,5
Antal Medarbejdere ⁽³⁾	330	342	338
Årsværkspris	0,526	0,526	0,523
Lønomkostningsandel	0,515	0,520	0,610
Lønsumsloft - GEUS er ikke lønsumsstyret	-	-	-
Lønforbrug	170,7	179,5	178,9

(1): Beregningsmetoden er ændret i 2012

(2): Tallene stammer fra SLS

(3): "Antal medarbejdere" er opgjort pr. 31/12 det pågældende år og er excl. studerende og adjungerede seniormedarbejdere.

Bevillingsandelen er af væsentlig betydning for GEUS. Bevillingsandelen angiver stats-tilskuddets andel af omsætningen. Bevillingsandelen i 2013 er på 45,7 %, hvilket betyder, at en betydelig del af omsætningen har været finansieret af andre midler. Nøgletallet indikerer en fortsat afhængighed af ekstern finansiering.

Egenkapitalen, som består af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er formindsket svarende til årets underskud. Årets "Egenkapital" udgør 29,9 mio. kr. Som følge af årets resultat er den negative udsvingsrate formindsket i 2013. Nøgletallet viser, at det akkumulerede overskud fortsat er større end startkapitalen på 13,3 mio. kr.

Overskudsgraden udtrykker årets underskud i forhold til driftsindtægterne inkl. Finanslovsbevillingen. Den er -3,3 % i 2013 mod 0,6 % i 2012 og 3,0 % i 2011. Det langsigtede gennemsnitsmål er et nul-resultat, da bevillinger og tilskud løbende skal bruges til formålene. Overskudsgraden ligger tæt på nul og er en indikator på, at GEUS løbende anvender bevillingen.

Anlægsaktivers opretholdelsesgrad og dermed langfristet gæld er under 100 i 2013, dvs. der blev afskrevet for mere, end der blev anskaffet, og anlægsværdien er derfor blevet formindsket.

Anlægsinvesteringer er lånefinansieret, dvs. den langfristede gæld (FF4-konto) afspejler værdien af anlægsmassen i form af materielle- og immaterielle anlægsaktiver jf. bilag 1. Kontoen afstemmes hvert kvartal således, at summen af FF4 kontoen er lig med anlægsaktivernes værdi. Den likviditetsændring, det medfører, registreres i den efterfølgende regnskabsperiode. Forskellen mellem anlægsværdi på 10,6 mio. kr. og langfristet gæld på 11,4 mio. kr. er likviditetsændringen.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er 42,5 % opgjort som summen af materielle- og immaterielle anlægsaktiver på i alt 10,6 mio. kr. set i forhold til lånerammen på 24,9 mio. kr. Udnyttelsen af lånerammen har været faldende.

Antallet af medarbejdere, der er fast tilknyttet, er faldet med 4, mens årsværksforbruget er steget med knap 2,1 til 343,5. Antallet af medarbejdere i jobtræning samt studentermedhjælpere tæller kun med i årsværksopgørelsen og ikke i antal (faste) medarbejdere.

Den gennemsnitlige årsværkspris er faldet svagt i forhold til 2011 og 2012.

Lønomkostningsandelen, som angiver de samlede personaleomkostninger i forhold til de ordinære driftsindtægter, er steget i forhold til de seneste to år. Stigningen i nøgletallet hænger sammen med en lavere omsætning i 2013, bl.a. som et mindre omfang af en række eksterne finansierede opgaver.

GEUS er ikke lønsumsstyret og har dermed ikke et lønsumsloft, der skal overholdes.

Lønforbrug angiver de samlede lønomkostninger på GEUS.

2.5 Opgaver og ressourcer

GEUS' arbejde er i perioden 2012 - 2016 organiseret i 5 faglige programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima.

2.5.1 Oversigt over opgaver og ressourcer

Opgørelsen afspejler regnskabet for 2013 fordelt på programområderne. Alle fællesomkostninger er fordelt på de 5 programområder. Andelen af årets underskud er skønnet på baggrund af arbejdsprogrammet for 2013.

Tabel 3 – Økonomisk sammenfatning.

Opgaver Programområder (mio. kr.)	Indtægtsført bevilling ⁽⁴⁾	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud, (skønnet)	Andel i opfyldte resultatkrav ⁽⁵⁾ (Strategiske indsatsområder)
Programområde 1 – Databanker og formidling	38,0	15,9	53,9	0,0	75 %
Programområde 2 – Vandressourcer	22,4	41,0	63,4	0,0	100 %
Programområde 3 – Energiråstoffer	38,0	66,4	104,4	-4,0	100 %
Programområde 4 – Mineralske råstoffer	24,3	24,2	48,5	-5,8	100 %
Programområde 5 – Natur og klima	21,2	23,5	44,7	0,0	100 %
I alt	143,9⁽⁶⁾	171,0	314,9	-9,8	95 %

(4): Tallene i den indtægtsførte bevilling er basistræk på de pågældende programområder.

(5): Opfyldelsesgraden for de 14 strategiske indsatsområder er specificeret i tabel 4.

(6): Indtægtsført bevilling i alt er den indtægtsførte bevilling tillagt årets underskud.

GEUS finder resultaterne for 2013 tilfredsstillende.

2.5.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer

Aktiviteterne i 2013 omfatter det andet år i den 4-årige resultatkontrakt. I forhold til resultatkontraktens målsætning er den faglige målopfyldelse og fremdriften heri for igangværende mål tilfredsstillende. For yderligere uddybning af de faglige resultater henvises til Faglige resultater 2013, der bl.a. kan ses på www.geus.dk.

Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' forskning og udvikling indenfor de 5 programområder omfatter bl.a. 14 faglige strategiske indsatsområder, se tabel 5 - 9, i afsnit 2.6.2.

De strategiske indsatsområder er defineret og beskrevet i GEUS' Resultatkontrakt 2012 - 2015, og de er nærmere uddybet og opdateret i GEUS' Arbejdsprogram 2013. I GEUS' Faglige resultater 2013 er givet en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Budgettet for 2013 blev tiltrådt af bestyrelsen i december 2012. GEUS' opgaver opstår løbende, og specielt hvad angår eksternt finansierede opgaver er det i betydeligt omfang ikke muligt at budgettere fra årets start. I budgettet for 2013 indgik der således en manglende opgavehjemtagelse svarende til en netto indtjening på 49,6 mio. kr., hvortil var allokateret 104 årsværk (brutto), som indgår i budgettallene for hvert programområde. I takt med at eksterne opgaver hjemtages vil omsætningen øges, og der kan ske en forskydning af ressourcerne mellem programområderne. Dette kan medføre betydelige forskelle mellem budget og regnskab især indenfor de enkelte programområder.

2.6 Målrapporing

I henhold til GEUS' Arbejdsprogram 2013, der udmønter GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015, rapporteres følgende:

- 14 strategiske indsatsområder fordelt på 5 faglige programområder.
- 14 kvantitative resultatindikatorer, dækkende den langsigtede videnopbygning, forskeruddannelsen og den løbende faglige opgaveløsning, rådgivning og formidling.
- 4 tværgående strategiske indsatsområder indenfor organisations- og personaleudvikling.
- Bidrag til opfyldelse af 7 fokusområder (strategiske mål) i KEBMIN.

2.6.1 Skematisk oversigt

I tabel 4 er angivet de enkelte resultatkrav i GEUS' Arbejdsprogram for 2013 med resultatopfyldelse og resultatopfyldelsesgrad for en betydelig del af GEUS' indsats i 2013. For en yderligere uddybning henvises til afsnit 2.6.2 og til GEUS' "Faglige resultater 2013".

Det skal bemærkes, at de enkelte grupper af opfyldelsesgrader af faglige og tekniske årsager ikke med nogen rimelighed kan summeres. Ligeledes skal det for sammenligning bemærkes, at de resultatkrav, der indgår som opfyldt eller delvist opfyldt, ikke kan overfyldes, hvorfor 100 % er det maksimalt opnåelige resultat i disse tilfælde.

Tabel 4 – Årets resultatopfyldelse*

Årets resultatopfyldelse GEUS som helhed	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af opfyldelse procent
Programområde 1 – Databanker og formidling			
Strategisk indsatsområde A	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde B	Opfyldt	Delvist opfyldt	50 %
Programområde 2 – Vandressourcer			
Strategisk indsatsområde C	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde D	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde E	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 3 – Energiråstoffer			
Strategisk indsatsområde F	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde G	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde H	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 4 – Mineralske råstoffer			
Strategisk indsatsområde I	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde J	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde K	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Programområde 5 – Natur og klima			
Strategisk indsatsområde L	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde M	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde N	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Langsigtet vidensopbygning			
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/ publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorere	157	180	115%
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	10	41	410%
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	126	171	136%
Forskeruddannelse			
Forsknings- og samarbejdsprofessorer (middel måltal)	6	6	100%
Ph.d.-grader med GEUS-vejleder i perioden 1.11.2012 – 31.10.2013	12	10	83%
Igangværende ph.d.-studerende med GEUS-vejleder pr. 1. november hvert år	60	71	118%
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling			
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	67	61	91%
Rapporter – Fortrolige	86	60	70%
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	52	61	117%
Generel- og populærvidenskabelig formidling	135	138	102%
Besøg på GEUS' hjemmeside (x 1.000)	730	510	70%
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x 1.000)	55	200	364%
Organisations- og personaleudvikling			
Strategisk indsatsområde O	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde P	Opfyldt	Delvist opfyldt	80 %
Strategisk indsatsområde Q	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Strategisk indsatsområde R	Opfyldt	Delvist opfyldt	80 %
Klima-, Energi- og Bygningsministeriets strategiske mål			
Sikre det hele KEBMIN	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Implementere energiaftalen og gøde jorden for næste fase	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Udvikle en intelligent, sammenhængende energi-infrastruktur på tværs af forsyningsformer (el, varme, gas)	Ingen GEUS bidrag	–	–
Formulere en klimastrategi, der peger frem mod 40% drivhusgasreduktion	Opfyldt	Delvist opfyldt	50 %
Sikre Danmark som grønt vækstlaboratorium med stabile rammer for FU&D (Forskning, Udvikling og Demonstration)	Opfyldt	Opfyldt	100 %
Fokusere det internationale engagement med Danmark som toneangivende i low-carbon transformation	Ingen GEUS bidrag	–	–
Byggeriet skal fungere som en dansk styrkeposition ved at være energieffektivt, sikkert og konkurrencedygtigt på pris og kvalitet	Opfyldt	Opfyldt	100 %

*) Den fulde tekst på Strategiske indsatsområder fremgår af tabel 6-10

2.6.2 Uddybende analyse og vurdering

GEUS er en forskningsinstitution med hovedarbejdsfelter på forsknings- og rådgivningsområdet i forhold til en række ministerier og Grønlands Selvstyre. Hertil kommer, at GEUS også har forskningsmæssige forpligtelser over for det danske samfund som helhed, det internationale samfund samt i forhold til kandidat- og forskeruddannelsen. GEUS' forskning er styret af, at forskningen er relevant i forhold til GEUS' målsætning og derfor anvendelsesorienteret, og at GEUS' forskere skal leve op til de kvalitetskrav, som fastlægges i den internationale forskningsverden og i de gældende regler for god videnskabelig praksis.

GEUS' opgaver finansieres i betydeligt omfang af nationale og internationale program- og fondsmidler samt af rådgivningsopgaver. Mange af disse opgaver er ikke kendte ved arbejdsprogrammets udformning. Opgaveløsningen prioriteres ud fra en samlet vurdering, herunder økonomi og tilgængelig kompetence, og det er derfor ikke altid muligt at gennemføre alle planlagte aktiviteter.

Det er GEUS' vurdering, at den øgede fokus på kvalificeret forskning i Danmark også har markeret sig ved GEUS. Således er pejlemærkerne for den langsigte videnopbygning overopfyldte og pejlemærkerne for forskeruddannelsen opfyldte, mens pejlemærkerne for den løbende faglige opgaveløsning, rådgivning og formidling i mindre grad er opfyldt.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne på de forskellige programområder findes i "Faglige resultater 2013" og på www.geus.dk.

2.6.2.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' faglige arbejde er tilrettelagt i fem programområder. Udover den generelle opgaveløsning og forskning er der for hvert delområde opstillet et antal strategiske indsatsområder, som udgør de forskningsfelter og opgaver, der særligt fokuseres på. I Resultatkontrakt 2012-2015 gives en mere detaljeret beskrivelse af de strategiske indsatsområder, og i Faglige resultater 2013 gives en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Table 5 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databank og generel formidling.

Programområde I	R2010	R2011	R2012	B2013	R2013
Årsværksforbrug	60	62	65	72	67
Samlet omsætning (mio. kr.)	49,9	55,6	53,6	57,6	53,9
Heraf basismidler (mio. kr.)	37,5	42,7	33,0	44,8	38,0
Ekstern finansieringsgrad (%)	25	23	39	22	29

Strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
A Data services til professionelle brugere og forskning	19,3	14,0	9,2	34	Opfyldt
B Geologisk viden til borgerne	7,9	6,4	5,2	19	Delvist opfyldt

Tabel 6 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer.

Programområde 2	R2010	R2011	R2012	B2013	R2013
Årsværksforbrug	83	79	68	73	72
Samlet omsætning (mio. kr.)	68,0	67,4	59,0	61,5	63,4
Heraf basismidler (mio. kr.)	38,1	30,4	27,7	23,3	22,4
Ekstern finansieringsgrad (%)	56	55	53	62	65

Strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
C Vand- og stofkredsløbet	29,0	25,9	4,7	82	Opfyldt
D Bæredygtig vandforsyning og vandforvaltning i byer	7,9	6,6	1,2	82	Opfyldt
E Opbygning af kapacitet til forvaltning af vand, mineraler og energi i lav- og mellemindkomstlande	2,2	3,0	0,9	70	Opfyldt.

Tabel 7 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 – Energi-råstoffer.

Programområde 3	R2010	R2011	R2012	B2013	R2013
Årsværksforbrug	88	95	110	98	109
Samlet omsætning (mio. kr.)	86,0	110,4	136,5	99,2	104,4
Heraf basismidler (mio. kr.)	30,0	21,8	36,5	30,4	38,0
Ekstern finansieringsgrad (%)	65	80	73	69	64

Strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
F Norsøens olie- og gasressourcer	18,5	17,4	9,3	47	Opfyldt
G Anvendelse af undergrunden	14,6	12,5	1,8	86	Opfyldt
H Olie og gas i Nordøstgrønland	14,9	15,6	6,9	56	Opfyldt
I Geologiske og tektoniske modeller for Nordatlanten og Arktisk Ocean	12,9	16,5	0,5	97	Opfyldt

Tabel 8 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineraliske råstoffer og Grønlandskortlægning.

Programområde 4	R2010	R2011	R2012	B2013	R2013
Årsværksforbrug	55	50	49	46	47
Samlet omsætning (mio. kr.)	54,4	51,07	58,7	50,1	48,5
Heraf basismidler (mio. kr.)	23,7	21,2	22,3	12,5	24,2
Ekstern finansieringsgrad (%)	56	58	62	74	50

Strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
J Mineralressourcer indenfor den arkæiske blok syd for 64°N, Sydvestgrønland	8,1	12,0	2,1	83	Opfyldt
K Geologiske og metallogenetiske kort – Grønland	7,9	5,3	3,5	34	Opfyldt

Tabel 9 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og klima.

Programområde 5	R2010	R2011	R2012	B2013	R2013
Årsværksforbrug	37	38	50	43	49
Samlet omsætning (mio. kr.)	37,0	43,7	45,6	40,8	44,7
Heraf basismidler (mio. kr.)	16,5	15,7	18,8	23,1	21,2
Ekstern finansieringsgrad (%)	55	64	59	43	53

Strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
L Iskapper og gletsjerdynamik	10,7	10,3	3,3	67	Opfyldt
M Klimaeffekter og –tilpasning	11,2	9,7	2,7	72	Opfyldt
N Geologien i 3 dimensioner	2,0	1,6	1,5	6	Opfyldt

Målene for den strategiske indsats ved GEUS betragtes generelt som opfyldt på tilfredsstillende vis. Ud af 14 faglige strategiske indsatsområder er målene for 2013 opfyldte for de 13 strategiske indsatsområder, mens de for strategisk indsatsområde B er delvist opfyldte.

Strategisk indsatsområde B – Nedgangen i besøgene på GEUS' hjemmesider er formentligt forårsaget af de sociale mediers indtog. Målet for resultatkontrakten er gældende (tabel 10), men det vurderes kun realistisk at opnå ca. 550.000 årlige besøg. Lancering af den nye hjemmeside skete af tekniske årsager først primo 2014. Denne forsinkelse har haft konsekvenser for andre aktiviteter i GEUS, herunder at GEUS projektdatabaser ikke har kunnet etableres og at AC'ernes CV'er ikke blev tilgængelige som forventet.

2.6.2.2 Kvantitative resultatindikatorer

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 12 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 10. Det fremgår, at pejlemærkerne for 2013 for de 8 resultatindikatorer ud af de 12 er indfriet i 2013.

Den langsigtede videnopbygning lever samlet set op til pejlemærkerne.

Antallet af "Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med peer review" er pointsat efter den "værdinøgle", som Forsknings- og Innovationsstyrelsen har forestået udarbejdelsen af. For yderligere uddybning se Faglige resultater 2013. I 2013 fik 50 artikler 2 point og 80 artikler 1 point som bibliometrisk scorer. Det er i alt 180 point – noget over pejlemærket. Det samme gælder "Øvrige videnskabelige bidrag", især fordi der heri indgår 37 videnskabelige artikler med peer-review publiceret i tidsskrifter, der ikke indgår i "Værdinøglen". "Øvrige videnskabelige bidrag" er overopfyldt, blandt andet fordi der heri indgår 25 videnskabelige artikler med peer-review publiceret i tidsskrifter, der ikke indgår i "Værdinøglen".

Tabel 10 – Kvantitative resultatindikatorer

Kvantitative Resultatindikatorer	Resultat 2012	Resultat 2013	Pejle-mærke 2013	Afvigelse fra Pejle-mærke	Pejle-mærke 2014	Pejle-mærke 2015
Langsigtet videnopbygning⁽⁷⁾						
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorer	169	180	157	23	160	163
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	36	41	10	31	10	9
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	166	171	126	45	124	123
Forskeruddannelse						
Forsknings-, samarbejdsprofessorer (middel måltal)	5	6	6	0	7	8
ph.d.-grader med GEUS-vejleder	15	10	12	-2	12	12
ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	74	71	60	11	60	60
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	84	61	67	-6	65	64
Rapporter – Fortrolige	90	60	86	-26	82	80
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	77	61	52	9	54	56
Generel- og populærvidenskabelig formidling	127	138	135	3	133	131
Besøg på GEUS' hjemmeside (x1.000)	502	510	730	-220	755	780
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x1.000)	180	200	55	145	65	75

(7): Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering; der kan være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Oversigten over ph.d.-studerende, kandidatstuderende og professorer opgøres fra 2012 og frem pr. 1. november hvert år for de foregående 12 måneder.

GEUS havde ved udgangen af oktober 2013 6 forskningsprofessorer, og 2 adjungerede professorer.

Antallet af ph.d.-studerende med GEUS-vejleder var i 2013 igen over pejlemærket på 60, idet der ved udgangen af oktober 2013 var 72 ph.d.-studerende med tilknytning til GEUS. I hele perioden 1. november 2012 til 31. oktober 2013 var der i alt knyttet 83 ph.d.-studerende til GEUS. I samme periode afsluttede 10 ph.d.-studerende studiet med ph.d.-grad, hvilket er under pejlemærket på 12 for året. Én ph.d.-studerende stoppede studiet i 2013. 14 ph.d.-studerende med GEUS-medvejleder var i perioden aflønnet af GEUS. En del ph.d.-studerende havde ikke fast arbejdsplads på GEUS.

Herudover var GEUS-ansatte medvejleder for 70 specialestuderende i perioden 1. november 2012 til 31. oktober 2013, heraf 42 ved udgangen af oktober 2013. I 2012 afsluttede 29 specialestuderende studiet med kandidatgrad, mens ingen, så vidt vides, stoppede studiet. Antallet af specialestuderende ved GEUS er ikke en del af resultatopgørelsen.

Det er GEUS' vurdering, at den øgede fokus på kvalificeret forskning i Danmark også har markeret sig ved GEUS. Således er pejlemærkerne for den langsigte vidensopbygning overopfyldte og pejlemærkerne for forskeruddannelsen stort set opfyldte, mens pejlemærkerne for den løbende faglige opgaveløsning og rådgivning (GEUS-rapporter) i mindre grad er opfyldt. Det skønnes at nogen rapportering, der før blev formidlet i GEUS-rapporter, nu i højere grad formidles som videnskabelige artikler. Nedgangen i besøgene på GEUS' hjemmesider er formentligt forårsaget af de sociale mediers indtog. Det vurderes kun realistisk at opnå ca. 550.000 årlige besøg. Til gengæld var forbruget af GEUS' Web Map Services betydelig underestimeret i GEUS' resultatkontrakt.

2.6.2.3 Tværgående strategisk indsats indenfor organisations- og personaleudvikling

GEUS skal være en synlig, attraktiv, udviklende arbejdsplads og en moderne, projektorienteret og professionelt ledet og drevet forskningsinstitution, og GEUS skal til stadighed udvikle organisation, ledelse og medarbejdere på en måde, som bedst muligt fremmer og understøtter GEUS' faglige mål, strategier og visioner, og som bedst muligt opfylder samfundets behov.

Table 11 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse for indsatsområder vedr. organisations- og personaleudvikling.

Tværgående strategiske indsatsområder i 2013	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
O Øget professionalisering	0,6	0,7	0,7	0	Opfyldt
P Kompetenceudvikling, rekruttering og videndeling	1,1	1,3	1,1	14	Delvist opfyldt
Q Internationalisering	2,0	2,8	0,3	90	Opfyldt
R Forskningshøjde og -udvikling	0,1	0,1	0,1	6	Delvist opfyldt

GEUS har fire strategiske indsatsområder vedrørende organisations- og personaleudvikling, som også indgår i GEUS' resultatkontrakt 2012-2015. Målene for 2 af de 4 organisatoriske strategiske indsatsområder er opfyldte i 2013, mens de for strategisk indsatsområde P og R er delvist opfyldte.

Strategisk indsatsområde P – Forsinkelsen i forhold til en manglende underskrevet kontrakt for én stilling efter 3 måneder skyldes uklarhed fra Moderniseringsstyrelsen om eksistensen af overenskomst på det specifikke område.

GEUS nye hjemmeside var ikke færdig ved udgangen af 2013, hvorfor AC'ernes CV'er ikke var tilgængelige.

Strategisk indsatsområde R – GEUS' nye hjemmeside blev ikke færdiggjort i 2013, hvorfor adgang til GEUS' projektdatabase og CV-database for medarbejderne ikke kunne etableres i 2013.

I **GEUS' direktørlønskontrakt** indgår et mål om Prognosepræcision. Kravet er at der ved 2. udgiftsopfølgning max. må være en afvigelse på ± 10 pct. i forhold til årets resultat og at der ved 3. udgiftsopfølgning er en afvigelse på max. ± 5 pct. GEUS er nettotalsstyret, hvilket betyder at målingen sker i forhold til det tildelte nettototal. Den samlede afvigelse ved 2. og 3. udgiftsopfølgning i forhold til årets resultat er på henholdsvis -1,5 pct. og -2,0 pct. Målet er således opfyldt.

2.6.2.4 GEUS' bidrag til Klima-, Energi- og Bygningsministeriets fokusområder

GEUS er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution, der er ansvarlig for udforskningen af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal endvidere yde geologisk rådgivning til myndigheder, og det omfatter især, udover Grønlands Selvstyre, KEBMIN.

GEUS bidrager til opfyldelsen af KEBMIN's overordnede strategiske mål, blandt andet gennem opfyldelsen af GEUS' strategiske indsatsområder. I GEUS' Arbejdsprogram 2013 var der opregnet en række overordnede strategiske mål (fokusområder), hvortil GEUS i væsentlig grad forventedes at bidrage.

GEUS har i 2013 bidraget til KEBMIN's opfyldelse af de overordnede strategiske mål (fokusområder). KEBMIN havde for 2013 opstillet 7 fokusområder, og GEUS har i 2013 bidraget med mange aktiviteter til ministeriets opfyldelse heraf (tabel 12). Der er i opgørelse lavet en reference til, hvilket af GEUS' strategiske indsatsområder (SIO) der refereres til.

Tabel 12 – GEUS' bidrag til opfyldelse af KEBMIN's fokusområder (strategiske mål).

Strategiske mål	GEUS' bidrag (jf. Arbejdsprogram 2013)	Målopfylde Status for 2013
Sikre det hele KEBMIN	<ul style="list-style-type: none"> Indgå i en løbende dialog med departementet, styrelser og institutioner, hvor viden og rådgivning om geologiske forhold, viden om ressourcernes størrelse og effektivt anvendelse af ressourcerne er af samfundsmæssig betydning. 	Opfyldt
Implementere energiaftalen og gøde jorden for næste fase	<ul style="list-style-type: none"> Særlig fokus på geotermi studier. Etablering af en detaljeret GIS-plattform med fokus på de områder, hvor der skønnes særligt gode muligheder for geotermisk potentiale, vil blive påbegyndt (SIO G). Udarbejdelse af tematiske kort for at illustrere geologiske nøgleparametre og de aspekter, der er af betydning for geotermiske produktionsegenskaber (SIO G). Fortsat dialog med interessenter med henblik på at ansøge et muligt projekt om prospekt- og risikoanalyseværktøj (SIO G). Undersøgelse af potentialet for lagring af energi og brug af jordvarme gennemføres og diskuteres med vigtigste interessenter. 	Opfyldt
Udvikle en intelligent, sammenhængende energiinfrastruktur på tværs af forsyningsformer (el, varme, gas)	<ul style="list-style-type: none"> Ingen GEUS-bidrag. 	–
Formulere en klimastrategi, der peger frem mod 40% drivhusgasreduktion	<ul style="list-style-type: none"> Styrkelse af samarbejde med Energistyrelsen omkring havmølleparker på lavt vand i Danmark. Indgå i rådgivning for sikre at havmøller placeres optimalt ud fra de geologiske forhold. Arbejde aktivt i EuroGeoSurveys' GeoEnergy Expert Group, hvor GEUS bærer posten som chairman (SIO Q). Arbejde aktivt i EuroGeoSurveys' CCS Task Force Group (SIO Q). 	Delvist opfyldt
Sikre Danmark som grønt vækstlaboratorium med stabile rammer for FU&D (Forskning, Udvikling og Demonstration)	<ul style="list-style-type: none"> Deltagelse i Nordisk Topforskningsinitiativ: Programkomite for Klimatilpasning. Fortsat fokus på monitoring og indhentning af data fra klimastationer i Arktis (SIO L). Publicering og formidling af opnåede resultater i nationale og internationale videnskabelige tidsskrifter såvel som til den brede offentlighed (SIO L). Fortsat drift af klimastationerne langs indlandsisens rand. Fokus på om alle klimazoner i Arktis er repræsenterede ikke mindst Højarktisk (SIO L). Vurderinger af klimænderingers påvirkning af det hydrologiske kredsløb (SIO M). Deltagelse i projekt om vandforvaltning i et ændret klima og tilpasning til nye forhold i Nordsøområdet (SIO M). Opbygge kendskab til regnvandsystem og kloakering, der påvirker motorvej ved Silkeborg ved hjælp af kobling mellem overfladevand og grundvand i hydrologisk kredsløb (SIO M). Outreach fra PROMICE intensiveres med en mere målrettet indsats for formidling til den brede offentlighed, herunder 2 nyhedsbreve om året (SIO L). Undersøgelse af potentialet for jordvarme baseret på vertikale borer (100-250 m dybe). – Måling af geotermiske egenskaber på jordprøver, temperatur logging i udvalgte borer, modellering af varme- og grundvandsstrømning, opbygning af database og web-applikation (SIO G). Undersøgelse af potentialet for lagring af energi og udvikling af koncept for udnyttelse af "Aquifer Thermal Energy Storage" (ATES). – Gennemførelse af konceptstudier, herunder identifikation af 	Opfyldt

	<p><i>geologiske scenarier og modellering samt dialog med interessenter (SIO G).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Litteraturstudie og sammenfatning af state-of-the-art i forhold til mulige miljømæssige konsekvenser af opvarmning af jorden/grundvandet og eventuelle udslip af stoffer (SIO G).</i> 	
Fokuser det internationale engagement med Danmark som toneangivende i low-carbon transformation	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ingen GEUS-bidrag.</i> 	–
Byggeriet skal fungere som en dansk styrkeposition ved at være energieffektivt, sikkert og konkurrencedygtigt på pris og kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> <i>GEUS bidrager ved fortsat at have fokus på KEBMINs energisparemål.</i> 	Opfyldt

Om målet: “Formulere en klimastrategi, der peger frem mod 40% drivhusgasreduktion” må det konkluderes, at Energistyrelsen ikke har involveret GEUS i disse forhold. GEUS har indenfor området leveret bidrag gennem udarbejdelsen af geologisk faglige vurderinger i 2 områder: Horns Rev 3 og Kriegers Flak for Energinet, hvilket de har udtrykt tilfredshed med. GEUS har ikke været involveret i de kystnære vindmølleparker. Derfor anses dette strategiske mål for delvist opfyldt.

2.7 Reserveret bevilling

2.7.1 Redegørelse for reservation

Reservationerne, som vist i tabel 13, er som forventet. I 2013 er der anvendt 1,7 mio. kr. af årets Geocenterbevilling på 5,2 mio. kr. Af årets bevilling er der foretaget reservationer på 3,5 mio. kr. til flerårige projekters fremtidig forbrug. Beløbet Reservation primo 2013 på 8,9 mio. kr. udgør tidligere års uforbrugte øremærkede bevilling. Forbrug i 2013 indeholder forbrug på 3,6 mio. kr. af tildelte bevillinger fra tidligere år. Årets disponerede men ikke forbrugte midler videreføres som en reservation. Der resterer reservationer til forbrug på i alt 8,8 mio. kr. til anvendelse i 2014-16.

Tabel 13 – Reservation, hovedkonto 29.41.01

Reservation (mio. kr.)	Reserveret år	Reservation primo 2013	Reservation i 2013	Forbrug i 2013	Reservation ultimo 2013	Forventet afslutning
Geocenterbevilling	2010-13	8,9	3,5	3,6	8,8	2014-16
I alt		8,9	3,5	3,6	8,8	

Årsag til reservationer

Geocenterbevillingen omfatter fælles faglige aktiviteter i Geocenter-regi, jævnfør Betænkning om Geocenter nr. 1308 december 1995. Ud af GEUS' finanslovsbevilling øremærkes årligt 5,2 mio. kr. til disse flerårige, tværgående aktiviteter. De disponerede men ikke forbrugte midler videreføres som en reservation, som er angivet i tabellen som Reservation ultimo 2013.

2.8 GEUS' forventninger til de kommende år

I "GEUS Strategi 2012. Geologi for samfundet – viden til vækst og velfærd" er GEUS' forventninger til de kommende år beskrevet. Strategien udgør det strategiske grundlag for GEUS' Resultatkontrakt 2012-2015 mellem KEBMIN's departement og GEUS' bestyrelse. Resultatkontrakten omfatter alle GEUS' opgaver – også de, der er rettet mod Grønlands Selvstyre, Miljøministeriet og andre ministerier. GEUS' økonomi er baseret på GEUS' finanslovsbevilling og på hjemtagelse af opgaver i konkurrence herunder en stor portefølje af forskningsprojekter, der kræver medfinansiering. Opretholdelse af en stabil finanslovsbevilling danner derfor ikke kun grundlag for løsning af de finanslovsfinansierede opgaver, men også for GEUS' mulighed for at kunne deltage i de mange projekter, der udbydes af forskningsråd, -fonde, EU-systemet m.m.

De økonomiske rammer for 2014 muliggør, at GEUS kan løse sine opgaver i henhold til resultatkontrakten. I forhold til basismidler til forskning har "globaliseringsaftalens" tildelte ca. 10. mio. kr. pr. år indtil 2012 været centrale. I 2013 oprettedes bortfaldet delvist med midler fra forskningsreserven. Skræntningen i årene 2015, 2016 og ikke mindst 2017, hvor de tilførte midler fra forskningsreserven på 5,3 mio. kr. ophører, forventes at få konsekvenser for, hvor mange forskningsopgaver GEUS kan byde på. Det kan dermed medføre et reduceret aktivitetsniveau, hvilket vil forstærkes yderligere, da EU's Horizon 2020 vil stille øgede krav til medfinansiering.

En del af finanslovsbevillingen er reserveret til Grønlands aktiviteter jævnfør Selvstyreloven og i 2014 forventes der indgået en ny 5 årig rådgivningsaftale jf. Selvstyrelovens § 9.

De forskningsmidler, der udbydes er vigtige finansieringskilder for GEUS' muligheder for at realisere sine mål. GEUS' kompetencer placeret indenfor de højt prioriterede områder, men da der som følge af øget politisk fokus på disse områder er kommet flere aktører til, kan der forudses en skærpet konkurrence om forskningsmidler.

Den globale, europæiske og nationale efterspørgsel af naturressourcer giver en øget efterspørgsel af geologisk sagkundskab, der kan give grundlag for vækst og forsynings-sikkerhed, en udvikling der forventes at fortsætte i de kommende år. Aktører, der arbejder med Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik, forventes at øge den allerede opståede efterspørgsel af GEUS' viden i takt med, at ressourceforhold og fokus på Arktis fylder mere på den politiske dagsorden.

På europæisk plan arbejdes der på modning af to store strategiske tiltag: "European Geological Data Infrastructure (EGDI)" og et udbud af et "ERA-NET for Geoscience" under Horizon 2020 programmet. Dette forudsætter, at deltagelse heri også opnår dansk forskningspolitisk prioritering og medfinansiering. EGDI vil udgøre rygraden i et system, der skal sikre tilgængeligheden af pan-europæiske geologiske data hos de europæiske geologiske undersøgelser.

På GEUS' databankområde udvikles nye services, som tilgængeliggør GEUS' data og leverer geologisk information på brugervenlig form. Dermed sikres det, at de geologiske data i så høj grad som muligt stilles til rådighed for alle relevante brugergrupper.

På GEUS' vandområde forventes der fortsat store opgaver. Det gælder overvågningen af vandmiljøet og den videre opfølgning på vandplanssamarbejdet med NST og på Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger, samt om grundvandskortlægningen, der skal være færdig ved udgangen af 2015. Vand udgør et prioriteret vækstområde for eksport af dansk knowhow, og GEUS har i en årrække medvirket i netværksdannelse herom. Det forventes, at der kan skabes et stigende antal nye opgaver i såvel indland som udland på området.

Nordsøens olie og gas har meget stor betydning for det danske samfund, og en forlængelse af produktionsudvindingen gennem øgede indvindingsgrader og gennem fund af nye fundforekomster er central. GEUS besidder her særlige kompetencer, som der forventes øget efterspørgsel på i både Grønland såvel som i en 7. udbudsrunde i Danmark. Et kommende forskningscenter finansieret af parterne i Dansk Undergrundskonsortium (DUC) åbner nye forskningsmuligheder fra 2014.

Interessen for geotermisk energi er fortsat meget høj. GEUS indgår hyppigt som rådgiver i forhold til det geologiske potentiale og forventer, at det vil fortsætte i de kommende år. Potentialet for skifergas, er betydeligt, men en øget viden om faktiske ressourcer, begyndende efterforskningsaktiviteter og de dermed knyttede miljøspørgsmål forventes at blive et område med stor efterspørgsel på af GEUS' viden. Et hovedelement i omlægning af energiforsyningen er etableringen af øget vindkraft. GEUS besidder både viden og data om havbundsforhold og der forventes efterspørgsel herom såvel i planlægningen af nye mølleparker, som i fasen umiddelbart før anlægsarbejdet for nye vindparker.

GEUS vil fortsat fokusere på de mineralske ressourcer i Grønland, hvor interessen især er knyttet til, hvordan/om sektoren kan medvirke til at skabe en selvåren grønlandsk økonomi. GEUS vil i 2014 udbygge samarbejdet med Grønlands Naturinstitut med udgangspunkt i GEUS' nyåbnede kontor i Nuuk.

Forsyningsikkerhed, knaphed og sårbarhed er noget som myndigheder og virksomheder fremadrettet er tvunget til at forholde sig til. Der vil således være et øget behov for mere viden om råstofsituationen, råstoftendenser og materialestrømme, og på den baggrund har GEUS i 2013 etableret Videnscenter for Mineralske Råstoffer og Materialer (MIMA).

På klimaområdet forventes der fortsat fokus på en række af de områder, hvor GEUS' arbejde spiller en central rolle for forståelsen af effekterne globalt og på det danske samfund, herunder afsmeltning af Grønlands Indlandsis og havspejlssigneringer.

På Kontinentalsokkelprojektet bliver der fortsat arbejdet med området nord for Grønland med henblik på submission efter FN's Havretskonvention sent i 2014. Herefter forestår en mangeårig vedligeholdelse af data og et vidensberedskab, idet der givetvis vil blive suppleret med nye data i den mere end 10-årige periode, det forventes, at behandlingen i FN systemet varer.

Geocenter Danmark er fortsat en hjørnesten i opnåelsen af GEUS' forskningspolitiske mål og øget rekruttering af kandidat og ph.d.-studerende indenfor geologi og beslægtede emner.

3. REGNSKAB

GEUS har status som statsvirksomhed og ledes af en bestyrelse og en direktion.

Finanslovsbevillingen (FL) for 2013 var på 132,1 mio. kr. og udgjorde under halvdelen af GEUS' finansieringsgrundlag.

Tillægsbevillinger (TB) givet i 2013 bestod af

- 0,1 mio. kr. Indkøbseffektivisering.
- 0,2 mio. kr. Effektivisering og frikøb af CVR-data.
- 0,4 mio. kr. KMS-data.
- +0,7 mio. kr. Decommissionering.
- 0,1 mio. kr. Dispositionsbegrænsning fra FM.
- +2,0 mio. kr. Videnscenter for ressourcer.

I alt + 1,9 mio. kr.

Finanslov og tillægsbevillingslov var således samlet på 134,0 mio. kr. Årets resultat var på – 9,8 mio. kr.

GEUS gik ind i året 2013 med et overført overskud på 26,4 mio. kr., og hele beløbet blev øremærket til nye strategiske initiativer i 2013 og færdiggørelse af faglige projekter bevilliget fra 2011 og 2012. Af tidligere års tildelinger blev der anvendt midler til strategiske satsninger, bl.a. Refreeze, Real tids varsling, tilskud til opbygningen af fuldkerne RIG, vandskaden 2011 samt til kortlægning af udvalgte administrative processer. I 2013 blev der bl.a. øremærket midler til etablering af Råstofscenter samt et kontor i Nuuk, finansiering af VAP-forskning og interne ombygninger. Der blev afsat midler til satsningsområdet Kvartærkortlægning samt til kompetenceløft til medarbejdere, der beskæftiger sig med Grundvandskortlægning, hvor aftalen med Naturstyrelsen udløber i 2015.

Som forventet og planlagt blev ikke alle initiativerne afviklet fuldt ud i 2013 men vil række ind i 2014.

Ud af de disponerede 26,4 mio. kr. blev der i alt kun anvendt 12,9 mio. kr. Restbeløbet på 13,5 mio. kr. vil blive videreført til 2014 til færdiggørelse af projekterne.

Ved udgangen af 2013 var overskuddet formindsket til 16,6 mio. kr. En del af forbruget på 12,9 mio. kr. blev dækket af indtægter fra andre overskudsgivende projekter, således at trækket på viderførslerne kun var 9,8 mio. kr.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Regnskabet er aflagt efter statens omkostningsbaserede regnskabsprincipper, og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning er fulgt. Regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

I regnskabsafsnittet er anvendt data fra Statens Koncern System (SKS). Som konsekvens heraf er de enkelte saldi og summer retvisende, men som følge af afrundingen i SKS kan sumtal i regnskabet afvige.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 14 – Resultatopgørelse

Note	Resultatopgørelse (mio. kr.)	R2012	R2013	FL2014
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsbevilling			
	Bevilling	-140,8	-134,0	-134,5
	Anvendt af tidligere års reserverede bevilling	-3,4	-3,6	
	Reserveret af indeværende års bevillinger	3,6	3,5	
	Indtægtsført bevilling i alt	-140,6	-134,1	-134,5
	Salg af varer og tjenesteydelser	-26,5	-25,5	-28,3
	Tilskud til egen drift	-178,4	-133,8	-151,2
	Ordinære driftsindtægter i alt	-345,5	-293,5	-314,0
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje, leje og leasing	58,5	36,5	44,8
	Forbrugsomkostninger i alt	58,5	36,5	44,8
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	159,7	158,0	183,3
	Andre personaleomkostninger	1,2	1,3	
	Pension	24,0	24,3	
	Lønrefusion	-4,9	-4,1	
	Personaleomkostninger i alt	180,0	179,5	183,3
	Af- og nedskrivninger	5,5	3,8	4,3
	Andre ordinære driftsomkostninger	106,9	93,2	85,1
	Ordinære driftsomkostninger i alt	350,9	312,9	317,5
	Resultat af ordinær drift	5,3	19,4	3,5
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-10,0	-11,6	-6,4
	Andre driftsomkostninger	2,0	1,4	2,4
	Resultat før finansielle poster	-2,7	9,2	-0,5
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-0,1	-0,0	-0,2
	Finansielle omkostninger	0,6	0,6	0,7
	Resultat før ekstraordinære poster	-2,2	9,8	0,0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter	0	0	0
	Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
	Årets resultat	-2,2	9,8	0,0

I resultatopgørelsen anvendes samme fortegn som i uddata fra SKS, dvs. minus er indtægter og overskud, og plus er udgifter og underskud. Det oplyste budget for 2014 er finanslovsbevillingen opgjort på standardkontoniveau.

Faldet i den indtægtsførte bevilling i 2013 kan henføres til et fald i finanslovsbevilling samt et nettoforbrug af reservationer.

Der har været en lavere aktivitet og dermed forbundne omsætning i 2013 har givet et fald i de ordinære driftsindtægter. Indtægter fra Salg af varer og tjenesteydelser stammer fra kontrakter på markedsvilkår og kommercielt salg i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data f.eks. til Det norske oljedirektorat, Mærsk, Statoil Hydro, E.ON.

Som forventet er indtægterne i form af ”Tilskud til egen drift” faldet. På denne indtægtskategori stammer indtægterne fra EU midler, Forsknings og innovationsstyrelsen, fonde såsom Carlsberg og Villum Kann samt offentlige og private selskaber. Faldet skyldes primært lavere indtægter, da der i 2013 har været færre feltaktiviteter, hvilket ligeledes afspejler sig i, at udgifter til husleje, leje og leasing er faldet betydeligt, da man i 2013 ikke har haft de foregående års store lejeudgifter til skibe og helikopter.

Af andre driftsindtægter har der i 2013 været en svag stigning i de interne statslige overførselsindtægter.

De ordinære omkostninger er faldet med godt 38 mio. kr. i forhold til 2012. Faldet kan relateres til drifts- og forbrugsomkostninger i forbindelse med løsningen af de eksternt finansierede projekter.

Tabel 15 – Resultatdisponering

Note	Resultatdisponering, mio. kr.	R2012	R2013	FL2014
	Disponeret til overført overskud	-2,2	9,8	0,0

Det samlede resultat er disponeret under overført overskud og udviser et underskud på 9,8 mio. kr. Det akkumulerede overskud under egenkapitalen inkl. årets resultat er på 16,6 mio. kr.

3.3 Balancen

Balancen viser den finansielle status pr. 31. december 2013. Værdien af anlægsaktiver er faldet svagt, og på aktivsiden er de samlede omsætningsaktiver faldet med godt 10 mio. kr. De udestående almindelige debitorer er faldet i 2013 med knap 24 mio. kr., og den samlede likvide beholdninger er steget med 14 mio. kr. De likvide midler står både på en uforrentet konto (FF5) og en finansieringskonto (FF7), som forrentes. Opsplitningen er teknisk og fastsat af Finansministeriet. FF5 opgøres som differencen mellem kortfristede gældsforpligtigelser og omsætningsaktiver. Det er balancen i 2012 regnskabet, der anvendes til beregningen af FF5-værdien, der har været gældende for 2013.

Den uforrentede konto, FF5. bliver beregnet som:

2,2 mio. kr.	Hensættelser i 2012
87,4 mio. kr.	Kortfristede gældsforpligtigelser i alt.
-100,1 mio. kr.	Tilgodehavender i alt.
-2,2 mio. kr.	Andre likvide beholdninger.

I alt -12,6 mio. kr.

FF5 i 2014 vil blive positiv, da der er sket en stor nedgang i ”Tilgodehavender i alt”, således at de samlede kortfristede gældsforpligtigelser og hensættelser er større end tilgodehavenderne og andre likvide beholdninger pr. 31.12.2013. Likviditetsordningen med flytning mellem rentefri FF5 og rentebærende FF7 konti sker en gang årligt, senest ved udgangen af 1. kvartal.

Tabel 16 – Balancen pr. 31.12.2012

Note	Aktiver (mio. kr.)	R2012	R2013	Note	Passiver (mio. kr.)	R2012	R2013
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (startkapital)	13,3	13,3
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,8	0,2		Bortfald og udbytte til staten	0,0	0,0
	Erhvervede koncessioner, patenter, m.v.	0,0	0,0		Overført overskud	26,4	16,6
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0,8	0,2		Egenkapital i alt	39,7	29,9
2	Materielle anlægsaktiver				Hensættelser		
	Grunde, arealer og bygninger	0,0	0,0		Hensættelser	2,2	2,8
	Transportmateriel	0,4	0,7		Hensatte forpligtigelser i alt	2,2	2,8
	Produktionsanlæg og maskiner	9,6	8,2				
	Inventar og IT-udstyr	0,9	1,4		Gældsforpligtelser		
	Materielle anlægsaktiver i alt	10,9	10,3		Langfristede gældsforpligtelser		
	Finansielle anlægsaktiver i alt	13,3	13,3		bFF4 Langfristet gæld	12,5	11,4
	Anlægsaktiver i alt	25,0	23,9		Langfristede gældsforpligtelser i alt	12,5	11,4
	Omsætningsaktiver				Kortfristede gældsforpligtelser		
	Tilgodehavender				Leverandører af varer og tjenesteydelser	9,3	16,4
	Igangværende arbejder for fremmed regning, til gode	15,3	14,7		Anden kortfristet gæld	14,4	7,7
	Almindelige debitorer	80,8	56,9		Skyldige feriepenge	25,5	24,6
	Periodeafgrænsningsposter, til gode	0,1	0,2		Reserveret bevilling	8,9	8,8
	Andre kortfristede tilgodehavender	3,9	4,2		Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	11,4	15,6
	Tilgodehavender i alt	100,1	76,0		Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	17,8	13,6
	Likvide beholdninger				Kortfristede gældsforpligtelser i alt	87,4	86,7
	FF5 Uforrentet konto	8,4	-12,6		Gældsforpligtelser i alt	99,9	98,1
	FF7 Finansieringskonto	6,2	40,9		Passiver i alt	141,8	130,8
	Andre likvide beholdninger	2,2	2,7				
	Likvide beholdninger i alt	16,7	30,9				
	Omsætningsaktiver i alt	116,8	107,0				
	Aktiver i alt	141,8	130,8				

På passivside er summen af passiverne faldet, hvilket primært skyldes et fald i det overførte overskud i 2013. De samlede gældsforpligtigelser er på uændret niveau. De hensatte forpligtigelser sker til åremålsansatte. Hensættelsen er forøget i 2013. De kortfristede gældsforpligtigelser er faldet svagt med 0,7 mio. kr. Den del der vedrører GEUS' kreditorfakturaer findes under betegnelse "Leverandører af varer og tjenesteydelser" og er steget med 7,1 mio. kr. Dette modsvares af et fald i anden kortfristet gæld. Projekterne er opgjort pr. 31/12 og bevirker en regulering af forpligtigelserne for "Igangværende arbejder for fremmedregning" samt "periodeafgrænsningsposterne", summen af projektforpligtigelsen er på samme niveau som i 2012.

Den langfristede gæld, FF4, afspejler værdien af materielle og immaterielle anlægsaktiver, da anlægsinvesteringer er lånefinansieret. FF4-kontoen bliver først reguleret, efter at afskrivningerne er kørt i januar og har derfor en "1 måneds" forskydning ved årsskiftet. Noter med specifikation af de immaterielle og materielle anlægsaktiver findes i bilag 5.1.

Alle andre anskaffelser er varekøb uden afskrivning herunder anskaffelser til projekter med ekstern finansiering.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tablet 17 – Egenkapitalforklaring

Egenkapital (mio. kr.)	2012	2013
Startkapital ultimo	13,3	13,3
Overført overskud primo	24,2	24,4
+ overført fra årets resultat	2,2	-9,8
Overført overskud ultimo	26,4	16,6
Egenkapital ultimo	39,7	29,9

Egenkapitalen, bestående af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er formindsket svarende til årets underskud. Som statsvirksomhed er det ikke et mål i sig selv at akkumulere et overskud men en mulighed for at opspare midler til udmøntning af strategiske indsatser i efterfølgende år. Af det overførte overskud fra 2013 er en stor del disponeret i budgettet for 2014. Bestyrelsen fastsætter, hvilke strategiske indsatser der skal fokuseres på ved anvendelsen af det resterende overskud, men som følge af den nye budgetlov skal et nettoforbrug af overskuddet godkendes af Departementet samt evt. af Finansministeriet.

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

GEUS har i forbindelse med indtræden i likviditets- og finansieringsordningen tre forskellige konti i Statens Koncern Betalinger med hver sine egne likviditetsområder:

- En konto (FF4) til afregning af investeringsudgifter, herunder afsluttede bygge- og IT-udviklingsaktiviteter.
- En uforrentet konto (FF5) til afregning af ændringer i de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser, herunder reserveret bevilling.
- En finansieringskonto (FF7) til afregning af almindelige betalinger, herunder løn og husleje mv.

Det skal endelig bemærkes, at den likviditet, der følger af bevillingen fra finansloven, modtages i 12 rater fra Økonomistyrelsen.

3.5.1 Opfølgning på låneramme

I anmærkningerne til finansloven fastsættes endvidere virksomhedens låneramme, som angiver den øvre grænse for den gæld, virksomheden maksimalt må have. Lånerammen er overholdt pr. 31/12 2013 og er ikke overskredet på noget tidspunkt i løbet af året.

Tabel 18 – Udnyttelse af lånerammen

Udnyttelse af lånerammen	2013
Sum af immaterielle- og materielle anlægsaktiver pr. 31. december 2013, mio. kr.	10,6
Låneramme på FL13, mio. kr.	24,9
Udnyttelsesgrad, pct.	42,5

3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler

GEUS har ikke overskredet de øvrige disponeringsregler.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

GEUS er ikke lønsumsstyret og har ikke noget lønsumsloft.

3.7 Bevillingsregnskabet

Table 19 – Bevillingsregnskab (§ 29.41.01) ⁽⁸⁾

Bevilling (mio. kr.)	2012	2013			2014
	Regnskab	Budget (FL+TB)	Regnskab	Afvigelse R-B	Budget (FL)
Nettoudgiftsbevilling	140,8	134,0	134,0	0,0	134,5
Nettoforbrug af reservation	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,0
Indtægter	215,0	160,2	171,0	10,8	186,1
Udgifter	353,4	294,2	314,9	20,7	320,6
Årets resultat	2,2	0,0	-9,8	-9,8	0,0

(8): Tallene er i løbende priser eksklusiv moms.

GEUS' bevilling består af tilskud over finansloven til forskning, rådgivning og formidling samt myndighedsbetjening. Hertil kommer indtægter i form af tilskud fra nationale og internationale forskningsprogrammer, fonde samt indtægtsdækket virksomhed.

Såvel indtægter og udgifter har været større end det budgetterede i Finansloven. De øgede udgifter er både til løn og drift og er afledt af den øgede aktivitet. GEUS er ikke lønsumsstyret og er ikke begrænset heraf. Årets resultat er et underskud på 9,8 mio. kr.

Det angivne budget for 2014 svarer til det der er i finansloven.

Ledelsen anser det realiserede resultatet som meget tilfredsstillende. De tilførte midler bruges effektivt og ansvarligt under hensyntagen til både aktuelle opgaver og den langsigtede udvikling og fornyelse.

4. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN

Der er udarbejdet følgende bilag til GEUS' Årsrapport 2013:

- 4.1 Noter til resultatopgørelse og balance
- 4.2 Intægtsdækket virksomhed og Tilskudsfinansierede aktiviteter
- 4.3 Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver
- 4.4 Klimaregnskab

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

4.1.1 Noter til balancen

Note 1 – Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Anskaffelseskost pr. 1.1.2013	14,159	0,359	14,518
Årets tilgang	0,000	0,000	0,000
Anskaffelseskost pr. 31.12.2013	14,159	0,359	14,518
Akkumulerede afskrivninger pr. 1.1.2013	13,334	0,359	13,693
Årets afskrivninger	0,590	0,000	0,590
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2013	13,924	0,359	14,283
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	0,234	0,000	0,234
Afskrivningsperiode/år	5	3	

På anlægsområdet er proceduren, at der bliver afskrevet kvartalsvis i henhold til Moderniseringsstyrelsens Service Center's forretningsgange.

GEUS har ingen regnskabsmæssige udviklingsprojekter under udførelse.

På GEUS er anlægsanskaffelser/anlægsaktiver defineret som anskaffelser, der dels har en levetid/afskrivningsperiode på mindst 3 år og dels en kostpris større end 50.000 kr. pr. anskaffelse.

Note 2 - Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Transport- materiel	Produktions- anlæg og maskiner	Inventar og IT-udstyr	I alt
Anskaffelsessværdi pr. 1.1.2013	0,000	2,245	45,097	18,274	65,615
Tilgang	0,000	0,453	0,763	1,390	2,606
Afgang	0,000	-0,314	-3,632	-0,945	-4,890
Anskaffelsessværdi pr. 31.12.2013	0,000	2,384	42,228	18,729	63,331
Akkumulerede afskrivninger, 1.1.2013	0,000	1,841	35,499	17,354	54,695
Årets afskrivninger	0,000	0,178	1,459	0,067	1,705
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2013	0,000	1,664	34,019	17,287	52,990
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2013	0,000	0,720	8,189	1,433	10,341
Afskrivningsperiode i år	50	5-8	5-20	3	

Der er ingen igangværende arbejder for egen regning.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter

Al faglig aktivitet på GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i hovedtyperne: basisfinansierede, samfinansierede og kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter finansieres udelukkende via bevillingen på finansloven. Samfinansierede projekter finansieres af såvel basismidler som eksterne midler, dvs. de kræver medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksterne midler er eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Tabel 20 – Resultat af markedsstyrede/kommercielle aktiviteter

Markedsstyrede / kommercielle aktiviteter	R2010 mio. kr.	R2011 mio. kr.	R2012 mio. kr.	R2013 mio. kr.
Indtægt	34,8	36,5	24,3	20,6
Direkte udgifter ⁽⁹⁾	20,9	21,7	7,9	8,6
Dækningsbidrag 1 ⁽¹⁰⁾	13,9	14,8	16,4	12,0
Andel af fælles omkostninger ⁽¹¹⁾	4,0	4,1	1,7	1,5
Dækningsbidrag 2 ⁽¹²⁾	9,9	10,7	14,6	10,5

(9): I de direkte udgifter er indeholdt øvrige udgifter samt bruttoløn.

(10): Før fordeling af fællesomkostninger.

(11): Som fordelingsnøgle er anvendt en lønsumsnøgle.

(12): Efter fordeling af fællesomkostninger.

Betalingen for kommercielle projekter skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. Der har været et fald i indtægterne i 2013 og en stigning i de direkte

udgifter. Det ses af tabel 20, at de kommercielle projekter i 2013 har givet et positivt dækningsbidrag både før og efter fordelingen af fællesomkostningerne, der er på et meget lavt niveau igen i 2013.

Kravet om et positivt akkumuleret resultat set over de seneste 4 år er opfyldt.

Tabel 21 – Ekstern finansiering

Kontraktindtjening (mio. kr.)	R2010	R2011	R2012	R2013
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹³⁾	84,4	112,5	137,6	98,7
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽¹⁴⁾	37,7	46,5	53,2	51,1
Kontrakter i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering)	35,4	36,5	24,2	20,6
Total ⁽¹⁵⁾	157,5	195,5	215,0	170,4

(13): Programforskningsmidler samt fondsmidler (EU, Forskningsrådene m.fl.). Finansieringen af kontinental-sokkelprojektet indgår.

(14): Primært midler fra Grønlands Selvstyre samt samarbejdsprojektmidler, som ikke er kendetegnet som programmidler.

(15): Finansielle indtægter indgår ikke.

Tabel 21 viser, at GEUS' samlede eksterne finansiering i 2013 var 170,4 mio. kr., hvilket ligger inden for de seneste års udsving. Der har været et stort fald i program- og fondsforskningsindtægter som følge af et forventet mindre aktivitetsniveau, herunder kontinental-sokkelprojektet, artikel 76 som ikke har haft togt udgifter. Samarbejdsprojekter mellem GEUS og andre offentlige institutioner under KEBMIN og MIM angivet som kontraktforskningsindtægter, har givet et resultat der ligger indenfor de seneste års spænd. Indtægterne fra kommercielle kontrakter er faldet men har fortsat et godt dækningsbidrag. Resultatet af den samlede indtjening betragtes som tilfredsstillende.

4.3 Grønlandsrelaterede opgaver

I henhold til Råstofloven fra 2010 skal Råstofdirektoratet købe rådgivnings- og myndighedsrelaterede opgaver for 3,5 mio. kr. Dette er i 2013 opfyldt ved, at der er købt opgaver for 3,5 mio. kr. af GEUS. Desuden skal GEUS medfinansiere samarbejdsprojekter og lave basale institutions- og forskningsopgaver for i alt 35,3 mio. kr. Målet for 2013 er ikke opfyldt, idet der blot er leveret ydelser for 34,4 mio. kr., men kravet er opfyldt ved, at det gennemsnitlige regnskab på 37,4 mio. kr. ligger over det gennemsnitlige måltal på 35,0 mio. kr. set over de seneste 4 år.

De faglige opgaver under de strategiske indsatsområder er i 2013 ligeledes opfyldt. Nærmere beskrivelse kan ses i GEUS' faglige resultater for 2013.

4.4 Klimaregnskab

Beretning

GEUS' indsats i 2013 var fokuseret på fastholdelse af det samlede energiforbrug på el- og varmeområdet på et reduktionsniveau på mindst 10 % i forhold til referenceåret 2006.

Dette er forsøgt opnået ved fortsat lav rumtemperatur på 20°C i fyringssæsonen og god brugeradfærd.

Som resultat er elforbruget i 2013 reduceret med 9,7 % i forhold til referenceåret 2006 og varmekonsumet med 12,1 %. Samlet en vægtet energireduktion på 10,8 %. Dette opfylder målsætningen om mindst 10 % reduktion.

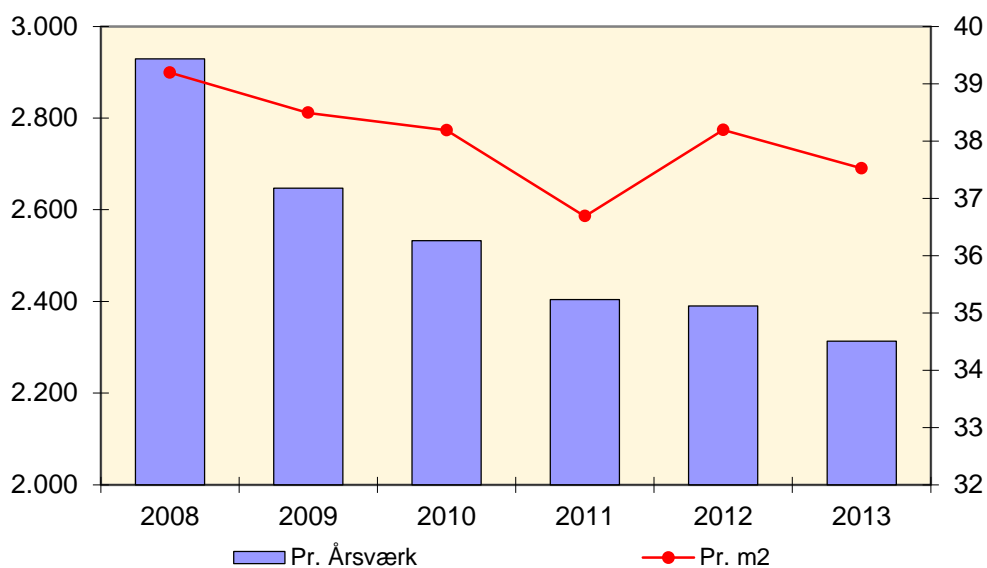
Vandforbruget er i 2013 faldet med 10,3 % i forhold til sidste år, og ligger hele 37,0 % lavere i forhold til referenceåret 2006. Se ændring af regnskabspraksis nedenfor.

Ledelsen konstaterer, at udviklingen i el- og varmekonsumet er tilfredsstillende isoleret set i forhold til den fællesstatslige 10 % målsætning og udviser dermed en fastholdelse af sidste års niveau.

Året der gik

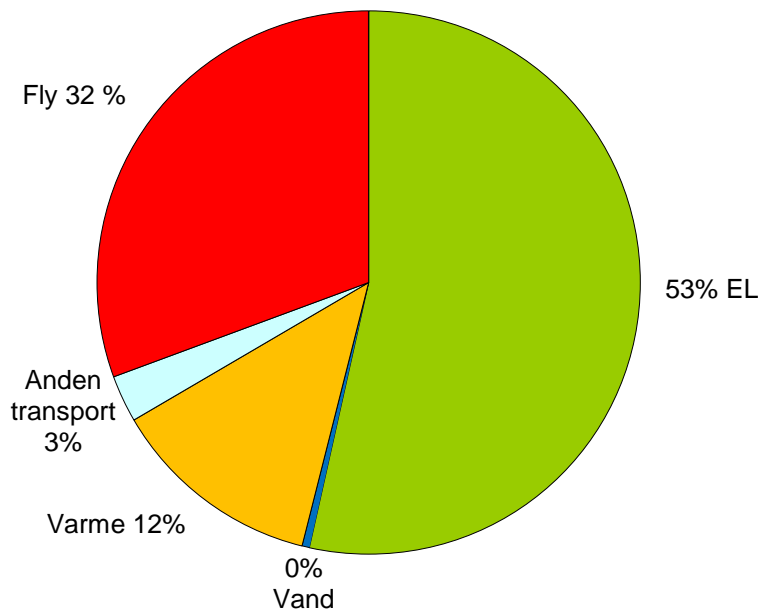
Den bygningsrelaterede CO₂-emission er faldet med 1,8 % i forhold til sidste år. CO₂-emissionen pr. m² er som følge af uændret areal også faldet med 1,8 %, mens CO₂-emissionen fordelt pr. årsværk viser en reduktion på 3,2 %. Dette er udtryk for en fortsat bedre udnyttelse af energi og vand.

Figur 1 – Bygningsrelateret CO₂-emission pr. årsværk og huslejeareal, dvs. CO₂-emission fra el, vand og varme set i forhold til årsværk og det lejede areal. Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

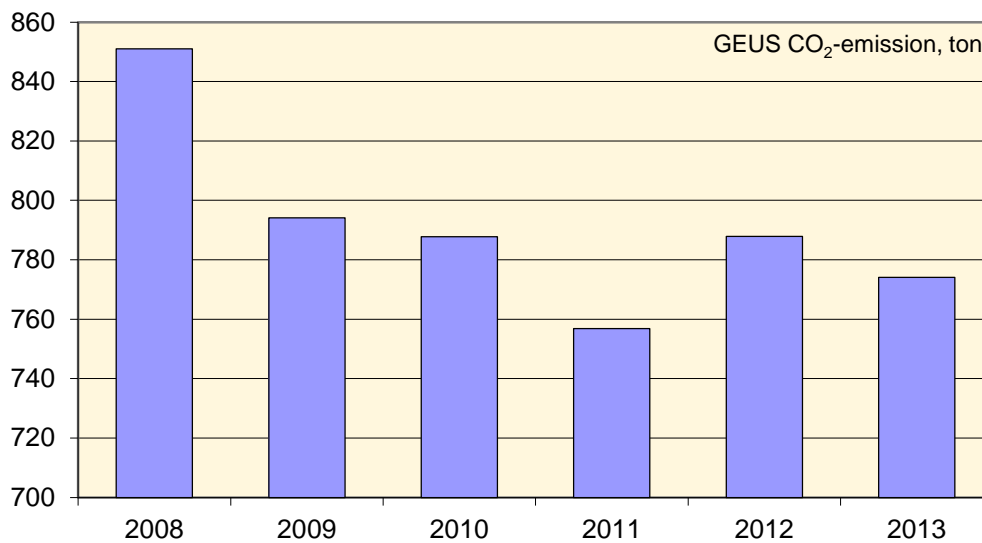

Den bygningsrelaterede CO₂-emission (el, vand og varme) udgør 65 % af GEUS' samlede CO₂-emission på ca. 1.200 tons. Resten er relateret til transport og især til flytransport.

Figur 2 – GEUS' samlede CO₂-emission i 2013 opdelt på grupper

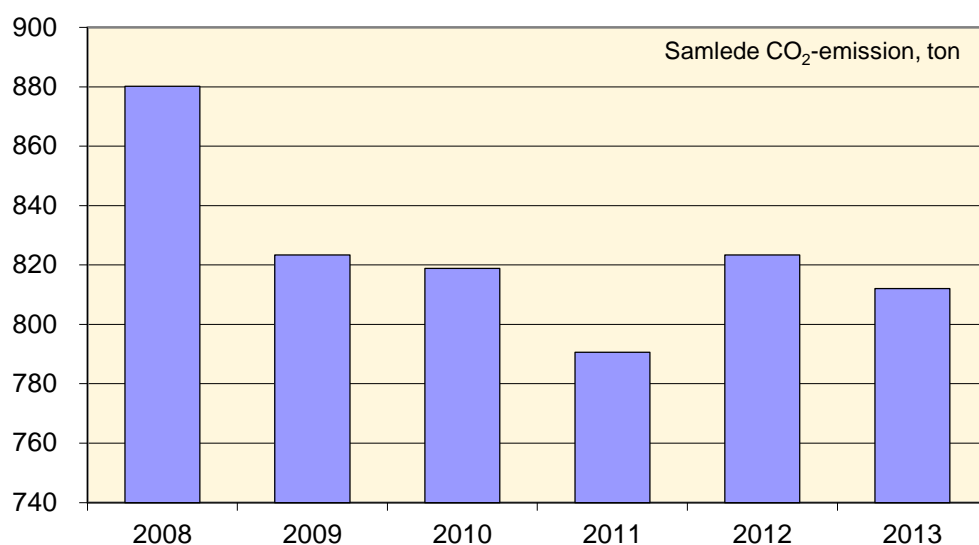

Figur 3 – Udvikling i GEUS' CO₂-emission excl. transport (kun el, vand og varme, fratrukket papiraffald til genbrug) *.

* Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

Figur 4 – *Udvikling i den GEUS' samlede CO₂-emission inkl. transport på land **.

* Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

CO₂ emission fra flytransport er vist særskilt i figur 13 og 14 på grund af kategoriens dominerende størrelse i forhold til øvrige transportsformer.

GEUS' klimastrategi

GEUS sætter fokus på nedbringelse af forbruget af el og varme. Endvidere fokuserer GEUS på at nedbringe papirforbruget og vandforbruget samt at muliggøre genanvendelse af affald.

Fremtidens fokusområder

GEUS har i sin energihandlingsplan oplyst konkrete projekter og projektområder omhandlende såvel teknologiske som adfærdsregulerende initiativer. Fokus er fortsat forbedringer på energi-, klima- og miljøområdet i et afbalanceret samspil med GEUS' formål og opgaver i øvrigt. På energiområdet prioriteres investeringer i projekter med kort tilbagebetalingstid, herunder instruktion af brugerne. På klima/CO₂-området prioriteres løsninger med laveste emission, og på miljøområdet prioriteres certificerede leverandører og produkter samt affaldssortering for størst genanvendelsesgrad. Disse politikområder er samtidig underlagt GEUS' faglige formål og økonomi.

GEUS skal i 2014 yderligere reducere energiforbruget i bygningen (el og varme). Omfanget er endnu ikke udmeldt af Departementet.

Persontransport til og fra møder, herunder rundt i landet, medfører et relativt lille bidrag til emissionen, men også her er der fokus på valg af transportform, f.eks. er tog, bus og cykel til vurdering hver gang frem for mere forurenende transportløsninger.

GEUS har investeret i videolink løsning for at begrænse transportbehovet, ikke mindst i forhold til at GEUS er placeret både i Århus, København og Nuuk.

I samarbejde med Københavns kommune kildesorteres på køkkenniveau på affaldsfragmenterne husholdningsaffald, plastik, glas og metal.

Analyser og rapportering

Klimapåvirkning fra GEUS

Der er installeret separate målere for varme og el for 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65 %). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokale anvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Der er derimod stadig ikke separat måler for vandforbruget. Her er årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 lagt til grund for en fordeling. Jævnfør CO₂-regnskabspraksis nedenfor.

Energi og vand

I forhold til 2012 er elforbruget faldet med 1,1 %. Det graddagskorrigerede varmeforbrug er faldet med 0,2 % i forhold til 2012, mens vandforbruget er faldet med 10,3 %. Selv om varmeforbruget er graddagskorrigeret, forekommer anden påvirkning af klimaskærmen, som der ikke korrigeres for. Der er ikke konkrete mål på vandområdet udover fokus på en effektiv anvendelse. I 2013 var vandforbruget pr. årsværk 11,6 % mindre sammenlignet med året før.

Tabel 22 – Energiforbrug (el og varme) ⁽¹⁶⁾

Energiforbrug i MWh	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Varmeforbrug, graddagskorrigeret	1.489	1.384	1.395	1.348	1.332	1.330
Elforbrug målt	1.700	1.596	1.562	1.505	1.530	1.513

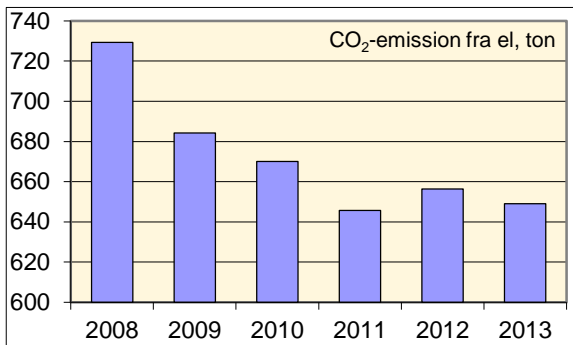
(16): Målingerne er opskrevet på grundlag af forbruget for de 69 % af arealerne, der har separate GEUS-målere. Før 2009 dækkede målerne 65 %.

Tabel 23 – Vandforbrug ⁽¹⁷⁾

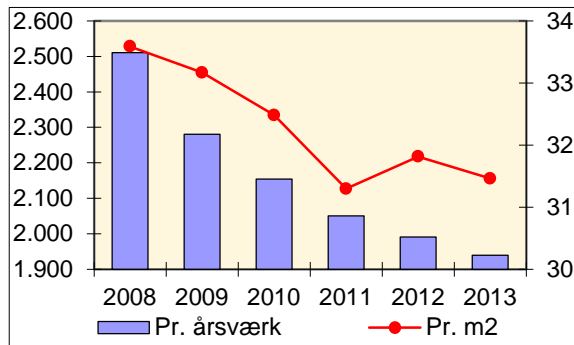
Vandforbrug i m ³	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vandforbrug målt	2.381	2.123	1.995	1.619	1.653	1.483

(17): Årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 er lagt til grund for fordeling af vandforbruget. Forbrugstallet for 2008 er ændret af udlejer på grundlag af ny opgørelsesmetode.

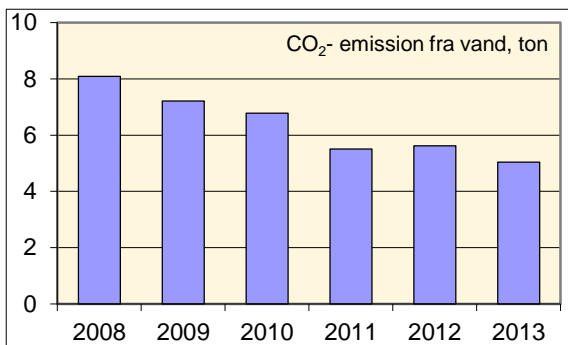
Figur 5 – CO₂-emission fra el
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

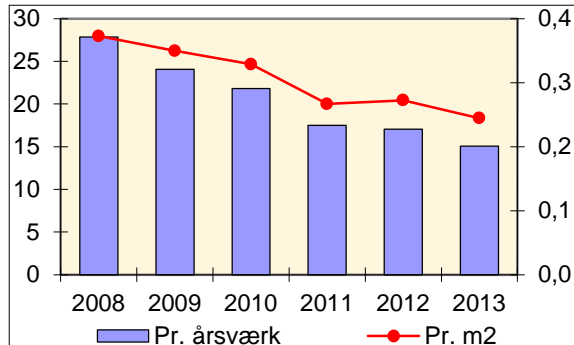
Figur 6 – CO₂-emission fra el pr. ansat/m²
 Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

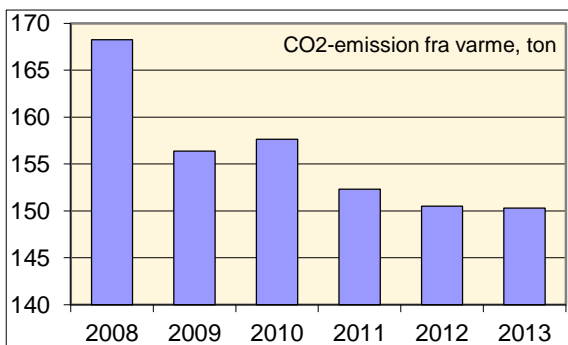
Figur 7 – CO₂-emission fra vand

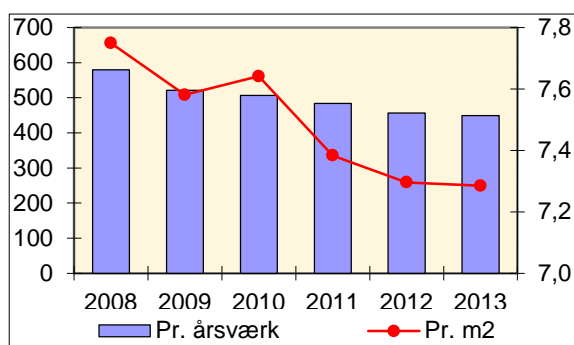
Figur 8 – CO₂-emission fra vand pr. ansat/m²

Figur 9 – CO₂-emission fra varme
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0

Figur 10 – CO₂-emission fra varme pr. ansat/m²

CO₂-emissionen fra el, vand og varme er samlet set faldet med 1,8 %. Opgjort pr. årsværk er forbruget faldet med 3,2 % som følge af et stigende årsværksantal på 1,5 %. Der er graddagskorrigeret i varmetallene. Vurderes vandforbruget over flere år, ses en faldende tendens siden 2007.

Papir

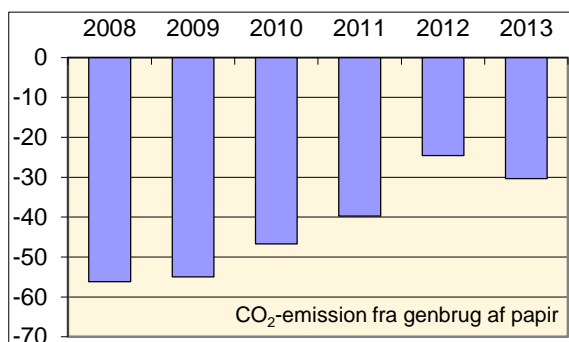
Genanvendelse af affald, her papir, er væsentligt for udviklingen i den globale CO₂-emission. Faktoren for papir er -4,1. Aflevering af papir til genindvinding belønnes i GEUS' klimaregnskab. Jo mere papir der afleveres jo større CO₂-reduktion i regnskabet. Samtidig fokuserer GEUS på at anvende så lidt papir som muligt.

Papirforbruget pr. årsværk ligger 4 procent under gennemsnittet af de forgående 4 års forbrug svarende til 200 ark A4 pr. årsværk.

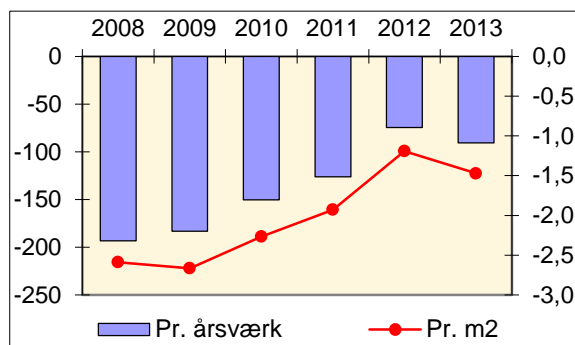
Tabel 24 – Papirforbrug

Papir x 1.000 ark A4	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Forbrug i afdelinger	1.382	1.070	1.302	1.108	837	1.100
Kopiering i betjentstuen	653	472	325	652	629	555
Samlet forbrug	2.035	1.542	1.627	1.760	1.466	1.655
Nøgletal (1000 ark/årsværk)	7,0	5,1	5,3	5,6	4,5	4,9
% genbrugspapir	100	100	100	100	100	100

Figur 11 – CO₂-emission fra genbrug af papir

Figur 12 – CO₂-emission fra genbrug af papir pr. ansat/m²

Affaldspapir til genbrug godskrives CO₂-regnskabet med ca. 30 tons CO₂-emission, svarende til ca. 4 % af den samlede emission. Samtidig ses en faldende tendens i papiraffaldsmængden i samspil med den flerårige tendens til et mindre papirforbrug, som er det overordnede mål. Der er periodeforskydninger mellem indkøb af papir og bortskaffelse af affaldspapir.

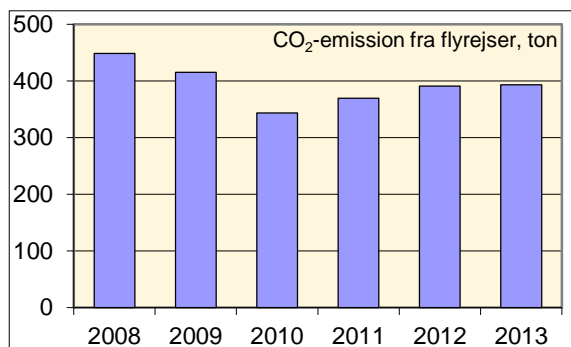
Klimapåvirkning ved tjenesterejser

Fly

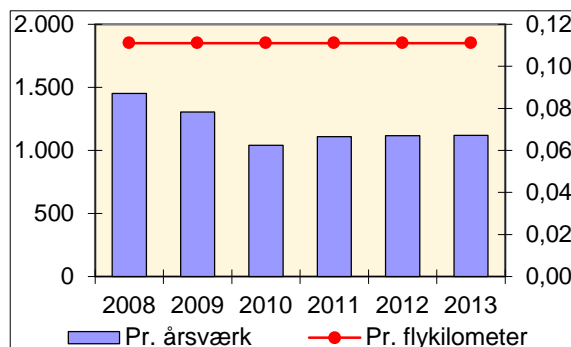
Langdistancetransport er en nødvendighed på baggrund af GEUS' formål og opgaver. I 2013 anvendte GEUS igen ca. 3,5 mio. fly-km som i året før. Regeringen besluttede i 2008 at kompensere for den udledning af CO₂, der fremkommer ved statslige flyrejser i perioden 2008-2011, gennem køb af JI/CDM-kreditter. Derved kompenseres der også for de

flyrejser, som GEUS har foretaget i perioden. Udledningen fra flyrejser er derfor noteret i klimaregnskabet både som en negativ og en positiv CO₂-belastning med køb af CO₂-kvoter. Udledning af CO₂ indgår igen i opgørelsen fra 2012 og fremefter.

Figur 13 – CO₂-emission fra flyrejser

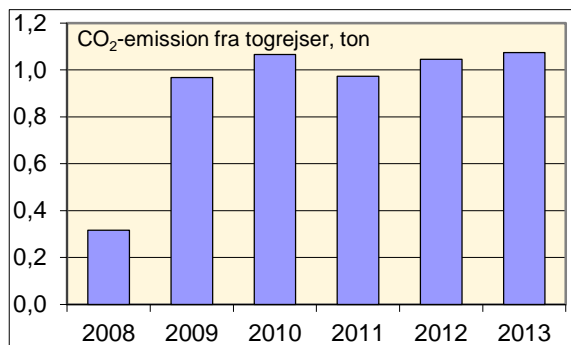
Figur 14 – CO₂-emission fra flyrejser

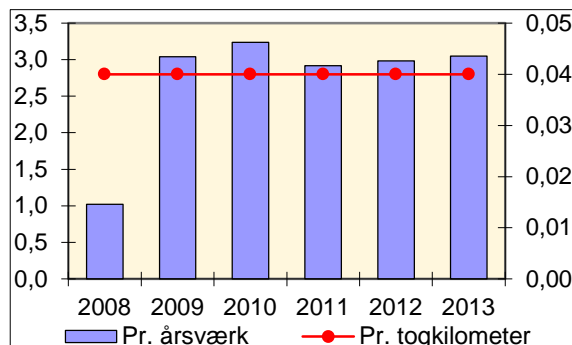
Tog, metro og bus

Opgørelsen vedrører de rejser, der bestilles gennem rejsebureau. Omfanget af tog-km ligger stort set i uændret niveau.

Figur 15 – CO₂-emission fra togrejser

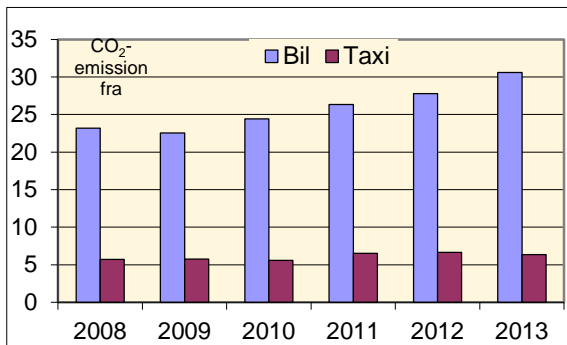
Figur 16 – CO₂-emission fra togrejser pr. ansat/tog-km

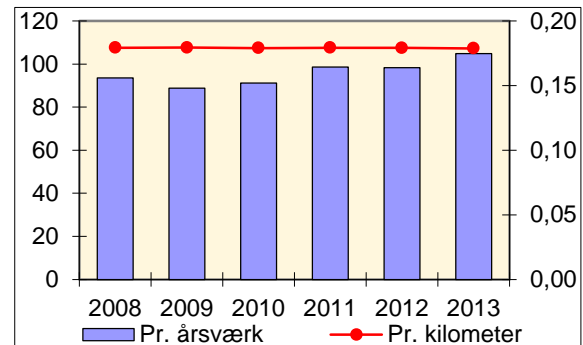
Bil og taxi mm.

Kørsel i tjenestebil og egen bil har en stigende tendens set over årene, mens kørsel i taxi ligger på et uændret niveau. Fra 1. april 2011 indgik GEUS i en ny fællesoffentlig taxa-aftale med miljøvenlig taxikørsel. GEUS har 5 tjenestebiler til feltarbejde, to af dem anvendes dog primært til anden transport end feltarbejde. Endvidere har GEUS 5 tjenestecykler til transport til møder i København og 2 el-cykler i Nuuk.

Figur 17 – CO₂-emission fra bil og taxi

Figur 18 – CO₂-emission fra bil og taxi m.m. pr. ansat/bil-taxi-km

Klimapåvirkning ved øvrige virksomhedsspecifikke områder

Indkøb

Der indkøbes så vidt muligt energi- og miljømærkede produkter, og desuden tilstræbes det at anvende miljøcertificerede leverandører ved ny erhvervelse samt til bortskaffelse af affald. Der indkøbes i muligt omfang i henhold til Statens Indkøb via de forpligtende fælles-statslige indkøbsaftaler (Finansministeriets FM-aftaler), sammenholdt med anbefalinger fra Energistyrelsen om energirigtige indkøb. Endvidere afsøges Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) for eksisterende rammeaftaler før indkøb af varer og tjenesteyde.

Affald

Affald håndteres i adskilte procedurer for henholdsvis almindeligt affald og laboratorieaffald. GEUS sorterer og registrerer dels almindeligt affald i nedenstående 10 undergrupperinger, jf. tabel 25, dels laboratorieaffald, se efterfølgende afsnit med tabel 26.

Almindeligt affald

Affaldsmængderne har i flere år ligget i niveau 60 tons +/- 5 tons, men i 2013 er foretaget ekstraordinær oprydning, der har betydet en forøget bortskaffelse på 30-40 procent. Det gælder især kategorierne brændbart og elektroniskrot samt jord og rent bygningstræ. Kategorierne papir og makulering udgør tilsammen 'papir til genbrug', jf. særskilt punkt om papir og skema med regnskabsdata, bilag A og B i klimaregnskabet. Alle tonerpatroner bliver genbrugt.

Tabel 25 – Affaldstyper

Affald, typer i ton/stk.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brændbart (ton)	29,7	27,1	31,5	28,7	23,9	39,0
Papir (ton)	11,7	11,6	9,8	7,2	4,2	5,9
Pap (ton)	3,6	2,1	1,9	2,6	2,9	2,9
Makulering (ton)	2,0	1,8	1,6	2,5	1,8	1,5
Glas (ton)	2,0	0,7	0,4	0,2	0,7	0,7
Toner patroner (stk.)	403,0	478,0	454,0	493,0	422,0	462
Elektronikskrot (ton)	3,9	2,9	3,8	7,2	2,4	5,8
Jern (ton)	2,5	3,7	4,3	5,1	4,5	3,9
Jord (ton)	8,3	6,3	10,6	11,9	12,1	19,8
Have og park (ton)	0	0	0	0	0	2,9
Total affaldsmængde (ton) ⁽¹⁸⁾	63,7	56,2	63,9	65,4	52,5	82,4

(18): Total affaldsmængde er excl. tonerpatroner.

Laboratorieaffald

GEUS tillægger sikkerhed og miljøbevidsthed i laboratedriften meget stor betydning. Via GEUS' sikkerhedsarbejde tilstræbes det løbende at udfase, reducere eller substituere brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer eller produkter.

Tabel 26 – Laboratorieaffald

Laboratorieaffald, typer i kg	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Olieaffald, A	21				25	99
Organisk-kemisk, halogen/svovl, B		102	155	67	40	50
Organisk-kemisk energiholdigt, C	242	218	174	165	151	219
Organisk-kemisk, H	563	424	1.222	1.110	754	895
Kviksølvholdigt affald, K	20		35			7
Oxiderende stoffer, O				75		
Bekæmpelsesmidler, T	41	27	26	111	27	
Uorganisk-kemisk, X	764	630	1.838	3.526	3.403	2.694
Blandet laboratorieaffald, Z	269	118	168	55	55	490
Klinisk risiko affald ⁽¹⁹⁾	1.200	1.000	1.000	1.000	1.200	1.200
Affald udenfor øvrige kategorier	165	266	9			
Total affaldsmængde	3.285	2.785	4.627	6.109	5.655	5.654

(19): "Klinisk risiko affald" udgør primært bakterieforurenede affald fra mikrobiologiske eksperimenter (genmodificerede organismer), der skal brændes. 2007-10 mængderne er skønnede af laboratoriet.

Regnskab

Anvendt regnskabspraksis

Datagrundlag

De bygningsrelaterede opgørelser (el, vand, varme, papiraffald) vedrører alene hovedlejemålet på Øster Voldgade 10, 1350 København. De eksterne aktiviteter (transport) vedrører hele GEUS' omsætning. Som følge heraf er årsværk og husleje-m² i beregningerne afgrænset svarende hertil. Forbrug pr. årsværk for de eksterne aktiviteter beregnes således inkl. årsværk i Rødovre og Århus, mens de bygningsrelaterede opgørelser er excl. årsværk i Rødovre og Århus.

Måling af forbrug

Der er installeret separate målere for varme og el for 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65 %). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokale anvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Denne opgørelsesmetode er fastholdt for 2013.

Der er derimod stadig ikke separat måler for vandforbruget. Det har tidligere været antaget, at vandforbruget med rimelighed kunne fordeles mellem GEUS og den anden beboer i ejendommen, KU's Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (IGN), svarende til deres respektive andele af ejendommens etageareal, og GEUS har således betalt for vand, og lavet vandregnskab på dette grundlag. Da vandforbrug i alt væsentligt er person- og ikke arealbestemt, har denne fremgangsmåde ikke været den mest nøjagtige, men så længe der kun var de samme to parter med nogenlunde konstant antal årsværk og med ca. samme arbejdsfelt og dermed ca. samme forbrugsmønster, har det beregnede forbrug været sammenligneligt fra år til år. I august 2010 ændredes dette forhold fundamentalt, idet Gymnasiet Gefion rykkede ind som ny lejer på en del af det areal, som IGN tidligere rådede over, og som KU betalte vand efter, idet IGN 'rykkede sammen' på det resterende KU-areal. Den tidligere beregningsmåde kan dermed ikke længere anvendes – GEUS ville med den komme til at betale for 39 % af vandforbruget fra Gefions ca. 120 ansatte og knap 1.000 elever. Derfor er fordelingsnøglen for vandforbruget ændret med tilbagevirkende kraft til i stedet at være baseret på forholdet mellem antal person-ækvivalenter hos ejendommens beboere. Ækvivalenter fordi ansatte og elever/studerende på et universitet eller gymnasium ikke har samme tilstedeværelsesmønster som en ansat i GEUS og dermed ikke bruger ligeså meget vand. I samråd med IGN og Gefion er ansatte og elever/studerende sat til hver 0,5 GEUS-ansat, og der er dels lavet en beregning for 2010-13 med de 'rigtige' tal, dels regnet bagud med de rigtige personaletal for GEUS og med skønnede persontal for IGN, idet GEUS ikke har modtaget de nøjagtige IGN-tal for tidligere år. Det er således årsværksfordelingen vægtet med tilstedeværelsen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10, der er lagt til grund for fordeling af vandforbruget.

Huslejeareal

Lejemålet udgør 39 % af Øster Voldgade 10 komplekset (før 2009 var det 41 %).

Rejsebureauer

Grønlands Rejsebureau leverer rejseopgørelser vedrørende Grønland. Carlson Wagonlit Travel leverer øvrige rejseopgørelser (fly, tog).

Andre opgørelser

Betjentstuen registrerer indkøbs- og affaldsmængder vedrørende henholdsvis papir og almindeligt affald. Beløbsstørrelser for taxi og kørsel i egen bil udtrækkes fra økonomi-systemet. Kilometerforbrug for tjenestebiler aflæses af Betjentstuen, og specifikationer for bortskaffelse af laboratorieaffald oplyses af laboratoriemedarbejdere.

Antal årsværk

Begrebet antal årsværk anvendes konsekvent i stedet for begrebet antal ansatte.

Antallet af årsværk suppleres med vægtede årsværk for ikke-ansatte. Kilde: Udtræk fra SLS, Moderniseringsstyrelsen. Kategorien af ikke-ansatte indeholder skøn for antal og vægte for tilstedeværelse.

For 2013 er beregningen 343,6 lønnede årsværk suppleret med 8,7 ulønnede ikke-ansatte årsværk sammensat af adjungerede medarbejdere, ph.d. studerende med GEUS-vejleder og specialeskrivere/kandidatstuderende med GEUS-vejleder, i alt 352,3 årsværk.

Ved afgrænsning til Øster Voldgade 10 er reduceret med årsværk vedrørende lejemål i Rødovre og i Århus, svarende til 17,7 årsværk i 2013. Ens betydende med at 334,6 årsværk i 2013 kunne relateres til adressen Øster Voldgade 10.

Tabel 27 – CO₂-Resultatopgørelse

CO₂- Resultatopgørelse (ton)	2011 (Regnskab)	2012 (Regnskab)	2013 (Regnskab)	2014 (Budget)
Positiv CO₂-belastning				
- Køb af CO ₂ -kvoter	-369,689	0	0	0
- Øvrige positive CO ₂ belastning	0	0	0	0
Positiv CO₂-belastning i alt	-369,689	0	0	0
Negativ CO₂-belastning				
Klimabelastning fra GEUS				
- Energi og vand	803,474	812,506	804,409	800,000
- Affald til genbrug (papir)	-39,770	-24,600	-30,340	-25,000
Klimabelastning fra GEUS i alt	763,704	787,906	774,069	775,000
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet				
- Fly	369,689	391,010	393,370	395,000
- Tog	0,973	1,045	1,074	1,100
- Taxi og bil	32,841	34,429	36,936	37,000
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet i alt	403,503	426,484	431,380	433,100
Negativ CO₂-belastning i alt	1.167,207	1.214,390	1.205,449	1.208,100
Resultat før øvrige og ekstraordinære CO₂-belastninger	797,518	1.214,390	1.205,449	1.208,100
Øvrige CO₂-belastninger				
- Øvrige positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Øvrige negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
Resultat før ekstraordinære CO₂-belastninger	797,518	1.214,390	1.205,449	1.208,100
Ekstraordinære CO₂-belastninger				
- Ekstraordinære positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Ekstraordinære negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
CO₂-resultat	797,518	1.214,390	1.205,449	1.208,100

I perioden 2008-11 købte staten JI/CDM-kreditter for at kompensere CO₂ udledningen fra statslige flyrejser. Udledning af CO₂ fra flyrejser indgår igen i opgørelsen fra 2012 og fremefter.

Bilag til 5.4 Klimaregnskab

Bilag A; Noter til regnskabsopgørelsen

Bilag A – Note 1 - GEUS' energi- og vandforbrug

Note 1 – Energi og vand, ton	2011 Regnskab	2012 Regnskab	2013 Regnskab	2014 Budget
Negativ CO₂-belastning				
- El	645,645	656,370	649,077	650,000
- Vand	5,505	5,620	5,042	5,100
- Varme	152,324	150,516	150,290	150,300
CO₂-emission i alt	803,474	812,506	804,409	805,400

Bilag A – Note 2 - GEUS' affald til genbrug

Note 2 – Affald til genbrug (papir)	2011 Regnskab	2012 Regnskab	2013 Regnskab	2014 Budget
Positiv CO₂-belastning				
- Papir, herunder makuleret papir (ton affald)	9,7	6,0	7,4	7,0
CO₂-emission i alt (faktor -4,1), ton	-39,770	-24,600	-30,340	-28,700

Bilag B; Regnskabsdata

Bilag B – Regnskabsdata

Regnskabsdata	Faktor	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antal årsværk, GEUS ØV10		290,5	300,0	311,0	314,8	329,6	334,6
Antal årsværk, GEUS i alt		309,0	318,5	329,5	333,3	350,3	352,3
Huslejeareal, m ²		21.713	20.630	20.630	20.630	20.630	20.630
Øster Voldgade 10 (ØV10):	Note (20)						
El-forbrug, MWh		1.700	1.596	1.562	1.505	1.530	1.513
CO ₂ -emission, kg	0,429	729.300	684.684	670.098	645.645	656.370	649.077
Vandforbrug, m ³		2.381	2.123	1.995	1.619	1.653	1.483
CO ₂ -emission, kg	0,0034	8.095	7.218	6.783	5.505	5.620	5.042
Varmeforbrug, MWh		1.489	1.384	1.395	1.348	1.332	1.330
CO ₂ -emission, kg	0,113	168.257	156.392	157.635	152.324	150.516	150.290
Affald til genbrug (papir), kg		13.700	13.400	11.400	9.700	6.000	7.400
CO ₂ -emission, kg	-4,100	-56.170	-54.940	-46.740	-39.770	-24.600	-30.340
Indenhus (ØV10) CO₂, kg		849.482	793.354	787.776	763.704	787.906	774.069
Indenhus pr. ØV10-ÅV, ton		2,9240	2,6450	2,5330	2,4260	2,3910	2,3140
Indenhus pr. ØV10-m², ton		0,0391	0,0385	0,0382	0,0370	0,0382	0,0375
Flyrejser, kr.		-	-	-	-	-	-
Flyrejser, km		4.039.554	3.740.325	3.093.220	3.330.530	3.522.610	3.549.976
CO ₂ -emission, kg	0,111	448.390	415.176	343.347	369.689	391.010	393.369
Transport fly pr. GEUS-ÅV, t		1,4510	1,3040	1,0420	1,1090	1,1160	1,1170
Transport excl. fly:	Note (21)						
Togrejser, kr.		-	-	-	-	-	-
Togrejser, km		7.902	24.200	28.598	24.333	26.129	26.847
CO ₂ -emission, kg (21)	0,040	316	968	1.066	973	1.045	1.074
Bil, kr.		242.365	235.688	255.573	275.213	290.714	342.703
Bil, kr. pr. km	1,83	132.440	128.791	139.657	150.390	158.860	174.752
CO ₂ -emission, kg	0,175	23.177	22.538	24.440	26.318	27.801	30.581
Taxi, kr.		382.493	385.951	375.443	437.037	443.968	425.036
Taxi, kr. pr. km	13,33	28.687	28.946	28.158	32.778	33.306	31.885
CO ₂ -emission, kg	0,199	5.708	5.760	5.603	6.523	6.628	6.345
Bus, kr.		-	-	-	-	-	-
Bus, kr. pr. km	1,5625	-	-	-	-	-	-
CO ₂ -emission, kg	0,089	-	-	-	-	-	-
Transport excl. fly, GEUS i alt, CO₂ kg		29.201	29.266	31.109	33.814	35.474	38.000
Transport excl. fly pr. GEUS-ÅV, ton		0,0945	0,0919	0,0945	0,1015	0,1013	0,1079

(20): Årsværk vedrører kun Øster Voldgade 10. Nøgletallet 'Total pr. huslejeareal' omfatter kun indenhus CO₂

(21): Flyrejser vises i et særskilt nøgletal pga. kategoriens dominerende størrelse i forhold til den øvrige transport.

GEUS' ORGANISATION

